VIERDE JAAR, N°. 680. 1840. DONDERDAG 23 JANUARIJ.

DE AVONDBODE,

ABONNEMENT
AAN HET BUREAU VAN HET BLAD,
Warmoesstraat, N°. 208.
bij alle Boekhandelaars en Postkantoren van het Rijk.

Brieven, Gelden, enz., moeten franco worden ingezonden.

ALGEMEEN NIEUWSBLAD

PRIJZEN
VOOR 3 MAANDEN,
te Amsterdam..........
en Buitensteden franco..........

Advertentiën.
ZEVEN REGELS of minder.......... ƒ 1 75.
Elken regel meer.......... - 25.
ZEGEL voor elke advertentie en herhaling.......... - 35.

voor Staatkunde, Handel, Nijverheid, Landbouw, Kunsten en Wetenschappen.

Adressen of Petitiën.

Naar men verneemt, is bij de Kamer ingekomen een zeer opmerkelijk adres van landbouwers in de provincie Groningen, waarin op eene onbewimpelde en zeer nadrukkelijke wijze wordt aangedrongen op eene afdoende herziening der Grondwet.

Haarlemsche Courant van 21 Januarij 1840.

De geleerde Cuddæus (van der Kudde), die in Prins Maurits leeftijd eide, was een man uit den boerenstand, zoo men weet, en bleef zelfs, t alle zijne letteroefeningen, immers van tijd tot tijd, zijnen veldarbeid rtzetten, te zamen met zijne beide broeders, die mede niet ongeletterd ren, althans latijn verstonden en spraken, en hunne akkerlanden in de bijheid van het Vorstelijk 's Gravenhage bad ien. Zoo gebeurde het, dat Prins, met den Franschen gezant uitgereden zijnde, en het drietal der n wel bekende broeders van der Kudde met hunnen landbouw bezig vinde, er vermaak in vond, om, tot groote verrassing van den gezant, allen in de taal der geleerden toe te spreken, en inzonderheid zich met gene hunner, dien de geschiedenis ons onder den naar toenmalig geik verlatijnschten naam *Cuddæus* leert kennen, over wetenschappelijke en atkundige onderwerpen te onderhouden. Een gesprek over zaken van at met iemand, van cenen oogenschijnlijk daaraan zoo vreemden stand, s in dien tijd te meer eene zeldzaamheid, omdat men toen algemeen in het grip was, dat, om er eenig oordeel over te hebben, al vrij wat geoefendd en kennis (zoo als die dan ook werkelijk in het beschreven geval plaats 1,) vereischt werd. Thans, na twee honderd jaarkringen, is, niet 's wels loop, maar wel de hoedanigheid van der menschen begrippen verand, en het staatkundig oordeel ontwikkelt zich nu algemeen, zonder ane opleiding te behoeven of te begeeren, dan het lezen, of ook wel hts het hooren voorlezen, der daartoe ingerigte dag- of weekbladen en adjes.

Het is ons onbekend, of de landbouwers in de provincie Groningen voor begeerde Herziening der Grondwet *redenen* hebben aangevoerd, welke wij nog toe in de verandering predikende dagbladen en, zelfs in de adviezen de daarmede eensdenkende leden der Kamer, misten. Zoo ja, dan zulzij door hun adres, ter inzage nedergelegd, aan die leden eene werke dienst hebben bewezen.

Vanneer wij evenwel in aanmerking nemen, hoe een dagblad in het algen tot het inleveren van « adressen » over dit zelfde onderwerp heeft *'enoodigd*, en zelfs, om der meerdere eenparigheid wille, op gelijke e als dit door de Belgische dagbladen in het begin van het jaar 1829 chiedde, onder aanbeveling om zich daarbij tot enkele voorgeschreven ten te bepalen, zoo is althans van die opwekking tot algemeene bedrijeid niet anders te onderstellen, dan dat de bedoeling niet zoo zeer is, *etoogen*, dan wel blootelijk *een verlangen te kennen te geven.*

angenaam is het in zeker opzigt, daarbij de benaming van *adressen* gegd te zien. Het schijnt eene soort van schaamvalligheid aan te duiden, zich toch uiterlijk niet gelijk te stellen met de vroeger beruchte *Penarissen.* In het wezen der zaak, echter, is er niet het minste verschil Die adressen, kon men er op gelijke wijze teekenaars op verkrijgen, len niet anders dan *petitiën* zijn van volkomen denzelfden aard, dat is *oeken*, van een aantal personen, op aanraden of aanzetten van anderen, zonder eigen persoonlijk inzigt of belang. De Kamer heeft ook geene missie tot *adressen*; zij zoude ongetwijfeld de te ontvangen stukken handen van hare commissie tot de *petitiën* stellen.

laar wat zoude men er meê willen of *kunnen* uitregten? Het denkd, om door het *getal* invloed te verkrijgen, mag wel *versleten* heeten. het jaar 1829 zelfs, toen eene *factie* in de Kamer heerschte, (zoo als later van haar aanwezen door dadelijken opstand deed blijken,) bragt het er niet verder meê dan tot een *voorstel* van de *eene* Kamer, om ganschen hoop aan de Regering te verzenden, een voorstel, waarmede eens de *andere* Kamer zich vereenigde, noch vereenigen *kon*, omdat eene kennis had van de niet aan haar gerigte stukken.

wam ook al het *getal* in eenige aanmerking, zoo zoude de Kamer bij onmagte zijn om zich maar omtrent de deugdelijkheid van dat getal te vergewissen; de Kamer, toch, heeft geene bevoegdheid om van de plaatselijke autoriteiten berigten in te winnen, of er welligt onder de handteekeningen valsche, of die van misschien onnoozelen, kinderen, of geheel verdichte zijn, noch ook om het vereischte onderzoek te doen instellen, in hoe verre andere welligt door bedriegelijke kunstgrepen, beloften, of bedreigingen zijn afgelokt of afgedwongen. En alle overige zelfs, alle die, waarop ook niet het geringste van dat alles zou aan te merken zijn? Zou niet althans moeten onderzocht worden, of het lieden waren van genoegzame kunde, om er van te kunnen onderstellen, dat zij het onderwerp van hun verzoek *kenden*, en *wisten*, wat zij begeerden.

Het is *mogelijk* te achten, dat een schrander schepeling het inzigt hebbe, of vermeene te hebben, dat eene verbetering aan den tijdmeter zoude aan te brengen zijn, bij voorbeeld, door een der raderen wat grooter of kleiner te maken. Wil hij nu zijn voorstel daartoe aannemelijk doen zijn, dan zal hij in allen gevalle dat voorstel met overtuigende redenen moeten bekleeden, en vooral er bij behooren in het oog te houden en aan te toonen, hoe de werking er van in verband met de gansche bewerktuiging te brengen ware, en welke andere veranderingen tot dat einde onvermijdelijk zouden kunnen zijn. Doch bevindt hij zich daartoe in staat, wat *meerdere* aannemelijkheid kan hij dan meenen er aan te zullen toevoegen, door bij zijne scheepsgenooten rond te loopen, om vooraf *hunne* goedkeuring er op te vragen, en hen daartoe te overreden, enkel op vertrouwen in zijn beter inzigt, en zonder dat zij iets van de onmisbare voorbereidende kundigheden, studie, en ervaring bezitten, om er met eenig oordeel eene meening over te hebben?

Er is niemand, die betwijfelt, dat er vele voorbereidende kundigheden en studie toe noodig zijn, om eenen goeden tijdmeter te maken. Maar om de bewerktuiging van den Staat te regelen, schijnt menigeen dit alles overbodig te achten. Dat kan een ieder, die slechts zijn natuurlijk gezond verstand heeft, — (en een voorlichtend dagblad leest.)

Vermits het ons echter zeer onwaarschijnlijk voorkomt, dat onze Regering en onze Staten-Generaal van die meening zouden zijn, gelooven wij ook, dat van een Petitie-spel, zoo er al waren, die het mede hier te lande wilden spelen, weinig vrucht voor hen zou te behalen zijn. J.

NEDERLANDEN.

AMSTERDAM 22 Jan. Bij Koninklijk besluit van den 19 dezer is bepaald, dat, tot kwijting der kosten voor de bedijking en droogmaking van het Haarlemmermeer, voorloopig aan te wenden over 1840, eene geldleening zal worden geopend, ten bedrage van twee millioen gulden. — Dit besluit is een uitvloeisel van de wet van 22 Maart 1839, krachtens welke, voor de kosten van bedijking en droogmaking van het Haarlemmermeer, eene geldleening van acht millioen zou worden geopend, tegen eene rente, niet te bovengaande 5 pCt. in het jaar, en te plaatsen bij reeksen, naarmate de behoeften van het werk zullen vereischen.

— Volgens de *Utrechtsche Courant*, is bij eene beschikking van het gouvernement, bepaald, dat de vrijwillige werving, en de overgang van miliciens bij de staande armee, tot nader order zullen gesloten zijn, bij alle de corpsen van het leger, behalve bij de afdeeling grenadiers.

— Door Z. M. is, naar de gebruikelijke volgorde, tot rector magnificus van de hoogeschool te Leiden, voor het academie jaar 1840—1841, benoemd, de hoogleeraar J. R. Thorbecke.

— Wij vernemen, dat mr. F. L. Slingemann door Z. M. is benoemd tot auditeur bij de dienstdoende schutterij te Zwolle.

— De heer J. Fichet jr., tot dus verre adsistent bij het postkantoor te Leiden, is tot commies bij dat postkantoor benoemd.

— Eene bevriende hand deelt ons de volgende verschrikkelijke gebeurtenis mede, uit eenen particulieren brief van den 4 dezer maand.

De auditeur Köpke te Glogan is op de jammerlijkste wijze, in de uitoefening van zijn ambt, om het leven geraakt.

Aan eenen misdadiger, die enkel door eene balie van hem gescheiden was, zijn vonnis voorlezende, heeft deze booswicht met eenen spits geslepen lepelsteel hem eenen zoo geweldigen steek gegeven, dat hij dadelijk als dood nederzonk. De wonde was zoodanig, dat hij niet vervoerd is kunnen worden uit de zaal, in welke de gruwel gebeurd is, maar in dezelve den geest heeft gegeven.

De vermoorde laat eene weduwe en drie kinderen na.

— Volgens eene opgave in een Belgisch tijdschrift, zijn aldaar in den loop van 1839, 290 oorspronkelijke boekwerken of vlugschriften uitgekomen, waaronder 192 in het Fransch, 83 in het Vlaamsch, en 15 in andere talen. Het aantal geschriften over de spelling en spraakleer bedraagt niet minder dan 30; waarvan de meesten de voor de Vlaamsche taal aan te nemen spelling, omtrent welke de Belgische geleerden het nog niet volkomen eens kunnen worden, betreffen. Met het begin van 1840 zijn twee nieuwe Vlaamsche letterkundige tijdschriften in België in het licht verschenen. Een daarvan heet de *Noordstar*, en staat onder de leiding van den jeugdigen Antwerpschen letterkundige van Kerckhoven. Het eerste nommer dezer *Noordstar* behelst eenige merkwaardige artikelen, ook van den niet onverdienstelijken roman-schrijver Conscience. Over het geheel neemt de ijver voor de Vlaamsche taal en letterkunde in de provinciën van België, waar niet de Waalsche tongval de overhand heeft, zeer toe.

— Het *Journal de St. Petersbourg* bevat eene ordonnantie des ministers van Financiën, bepalende de wijze, waarop de commissie van amortisatie en de handelsbanken de bij Keizerlijk manifest van 1 Julij ll. bevolen conversie van assignatiën in zilver zullen hebben te volbrengen. Die betreffende de commissie van amortisatie kan alleen voor ons in effecten handelend publiek en voor de vele Russische fondshouders hier te lande van belang zijn. Wij nemen dus ook slechts, met voorbijgaan van hetgeen betrekking tot de banken heeft, de eerstgenoemde bepalingen verkort over: — Wanneer in 1840 aan genoemde commissie, om welke reden ook, eene obligatie in assignatiën zal worden aangeboden, zal zij den houder óf eene nieuwe obligatie, houdende, volgens den vastgestelden koers, hetzelfde kapitaal in zilver, afgeven, óf dit bedrag met eenen stempel op de oude obligatiën drukken. — De appointen beneden de 5 Roebels, bij deze conversie ontstaande, zullen in contanten betaald worden. Zoo zal b. v. voor R. 1000 assign. eene nieuwe obligatie R. 285 zilver uitmakende, volgens den wettigen koers, 997 R. 50 Cop. assign. afgegeven en het overige in contanten er bijgevoegd worden. Voor R. 300 assign. zal de commissie R. 85 zilver afgeven. Wanneer verscheidene stukken denzelfden houder toebehooren, zullen de nieuwe obligatiën elk van ten minste R. 100 zilver zijn, uitgezonderd de laatste, die tot zoodanig bedrag zal moeten worden aangevuld. — De rentebetaling op vertoon van procuratiën of mandaten van buitenlandsche schuldhouders zal blijven geschieden, zonder dat men de oorspronkelijke obligatiën zal behoeven over te leggen.

'S GRAVENHAGE 21 Jan. Even als de vorige dagen, zijn de afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, ook heden wederom over de wijzigingen, in de grondwet te brengen, vergaderd geweest.

— Gisteren avond heeft het bal-paré plaats gehad, hetwelk door Z. E. den baron de Maltitz, buitengewoon gezant en gevolmagtigden minister van Rusland, bij gelegenheid der verjaring van H. K. K. K. mevrouw de prinses van Oranje, gegeven werd. Hetzelve was buitengemeen luisterrijk, en in alle opzigten de Doorluchtige Vorstin waardig, wier verjaardag telken jare zoo wel voor de Nederlanden, als voor Rusland, een dag is van nationale vreugde. Reeds des avonds ten 8 ure, waren de schitterende salons van het hôtel der ambassade vervuld, met de menigte der genoodigde personen, er prijs op stellende aan een zoo schoon feest deel te nemen. Weldra bevonden zich de prinsen en prinsessen van het Koninklijk Huis aldaar insgelijks vereenigd, en eene uitmuntende muzijk gaf spoedig het teeken ten dans, welke tot laat in den nacht heeft geduurd, en slechts is gestaakt geworden door een prachtig souper, van hetwelk de honneurs aan de tafel der Prinsen door mevrouw de barones de Maltitz waargenomen werden. De ministers des Konings, Staatsraden, de leden van het corps diplomatique en alle de aanzienlijken dezer residentie, als ook HH. DD. HH. de hertog en de hertogin van Saksen-Weimar, woonden dit bal bij. De rijkdom, de verscheidenheid en de uitstekende smaak der toiletten, opgeluisterd door den glans van duizend waslichten, stelden een bekoorlijk tafereel daar, waarop de oogen zich met des te meer welgevallen vestigden, daar men daaronder gedurig het edele en majestueuse gelaat van de vorstin opmerkte, wier feest men vierde, en die niet opgehouden heeft zich onder de groepen der genoodigden met die goedaardigheid en minzaamheid te men-

MENGELWERK.

EEN TWEEGEVECHT OP LEVEN EN DOOD.

(*Naar het Fransch.*)

I.

wandelde, op een' schoonen lente-morgen, over de *Boulevard Montre*, gelijk HORATIUS op de *Via Sacra*,

Nescio quid meditans nugarum, totus in illis: »

at is, tamelijk vrij vertaald, te zeggen: als een ware straatslijper, die ik weet niet wat, schijnt na te denken. Op eens stoorde mij eene vrij ngename gewaarwording in die zoete mijmeringen; verbeeld u eene digte van tabaksdamp, die u onverwachts in het aangezigt komt aangeblaeer ge uwen opsnuivings- en adembalings-toestel behoorlijk hebt kunverschansen. Snel keerde ik mij om, want ik moest natuurlijk weten, wien of van waar die vermaledijde rookwolk met zóó klaarblijkelijken aan mij was toegezonden: — wien zag ik achter mij? Niemand anders mijn' Engelschen vriend JOHNSON.

JOHNSON behoorde tot het groot aantal kameraden, waarmede mij het lot, rende mijn zeven of acht jarig scholiersleven, in aanraking bragt; hij een' der genen, die ik, na verscheiden jaren, in mijnen kring had rgevonden, en dien ik nu en dan ontmoette. Ik voor mij houd er bijr veel van, mijne voormalige schoolmakkers hier en daar weder eens te treffen; zendt het toeval er een' op mijn' weg, zoo is mijne eerste : wel, wat doet gij? Dan is de eene advokaat, en heeft zijne wederniet in het in de war helpen eener zaak of het op den pof bewijzen, bewijzen en teregtbewijzen; in de slaapwekkende kracht zijner *logica*, opwekkende magt van zijn' vuistslag. Een ander is doctor... plaats den doctor! — met benijdenswaardig *aplomb* en verwonderlijke inachtng van alle mogelijke of onmogelijke regelen, *systema's* en *formules*, ondernt hij, voor elk, die maar wil, — hoewel dikwijls ook tegen uw' wil, — reispas naar de andere wereld. Een derde is notaris, een vierde is makelaar, een vijfde volksvertegenwoordiger; en allen varen er wèl bij, ten koste hunner *cliënten*. Weder een ander is bankier, bankier!... de Koning onzer *geld eeuw:* het levendige beeld der heerschende gedachte van onzen tijd.... VICTOR HUGO zegt ergens:

« *Etre Empereur!... O rage.* »

« *Ne pas l'être!...* »

VICTOR HUGO heeft zich vergist: bankier zijn!! O! het niet zijn!!!.. ja zóó kan ik die *phrase* begrijpen. Een zesde, schoolkameraad, bedoel ik; niet *percent*, doet eene erfenis; *bravo!* een zevende doet niets: *bravissimo!*

Maar soms vragen zij mij op hunne beurt: Wat doet *gij* toch.... — *Gij!* — voegen zij er in hunne gedachte bij: die tot niets goeds waart; zeg — dit wordt weder gesproken, — wat doet *gij* toch. Dan antwoord ik zeer ernstig: Ik schrijf. — Wat schrijft ge? — Wel boeken, antwoord ik en word ongeduldig, en ik krijg een' slechten dunk van 's *ex*-kameraden verstand. — Ja, ik schrijf boeken: dus ben ik een schrijver. Inderdaad een gemakkelijk, *elastisch*, wezenlijk of voorgewend beroep: een beroep, dat dikwijls niets anders is, dan de dekmantel van den lediggang. Gij zegt: Ik ben een schrijver, men durft u niet vragen: Hebt gij talent? — zijt gij een degelijk schrijver, zijt gij iets meer dan een A B kind, dan een papierkladder, dan een inktvermorser, dan een boekenwurm, dan een letterdief; zijt gij bij geval ook eenvoudig een urist, een schrijfmeester, een boekhouder, een notaris of waagklerk, of nog eenvoudiger, een brievenbesteller? Op zijn best zal men u durven vragen: Brengt het u veel op? En die vraag beantwoordt uwe eigenliefde met een: Ja wel, dat gaat nog al: en dan zwijgt de vraagal, want hij wil u liever op uw woord gelooven, dan het gaan onderzoeken.

Gij zijt; *ergo* gij *kunt* er zijn: dit is hem genoeg. *To be or not to be*, dat is voor hem het groote vraagstuk: namelijk, indien hij SHAKESPEARE zoo grondig heeft bestudeerd, als mijn vriend JOHNSON, die inmiddels tijd heeft gehad zijne pijp uit te rooken.

« Wel! zijt gij het! » was mijn eerste woord tot JOHNSON: een dom woord, maar, een gebruikelijk woord. « De dr.....! vriend, eene wonderlijke wijze van aanmelding... » (Men denke aan zijne wolk van tabaksdamp.)

« Wat zal ik u zeggen, beste vriend, » antwoordde hij: « ik heb u wel vijf minuten op de hielen gevolgd, en u met naam en toenamen nageroepen, maar jawel... te vergeefs! Waar was toch uwe gedachte... verloren in de ruimte gelijk uw neusdoek, dien ik het genoegen heb, u hier weder ter hand te stellen... »

« Ik dank u... Waar ik was? Om u de waarheid te zeggen, weet ik het zelf niet. Maar hoe gaat het? Hoe gaat het met uwe gezondheid: toen ik u voor de laatste keer gezien heb, waart gij niet regt welvarende? »

Ik vatte hem in den arm, en zoo stapten wij langs den weg als twee mannen tusschen wie gedurende een kwartier de grootste vertrouwelijkheid zal bestaan, en die elkander daarna weder als voorheen uit het oog en het geheugen verliezen.

« Laat ons elkander goed verstaan, » hernam JOHNSON, « ik was krank van geest, niet van ligchaam, want over mijn *physiek* gestel valt niet te klagen. Nu! heden gaat het wel slechter, maar ik het geheel niet beter. Ik moet u zeggen, dat ik blijde ben u te hebben ontmoet, want binnenkort zal ik zeer denkelijk eene verre, lange reize ondernemen; een uitstapje, waar ik hoogst waarschijnlijk niet van terugkom; — een togt naar de andere wereld. Het zou reeds gedaan zijn, maar, ik wil het u wel bekennen, de moed ontbreekt mij, en hoewel ik den dood onophoudelijk onder de oogen durf zien, kan ik mij echter niet aan het denkbeeld van zelfmoord gewennen. Ik wenschte het einde däär te zien, zonder het te moeten verwekken, of liever, ik wenschte, dat iemand zich met die verwekking wilde belasten; — kort en goed, dat men mij wilde ombrengen; — wilt *gij* mij ombrengen? »

Onwillekeurig trok ik mijn' arm uit den zijnen; ik bleef staan en hem strak onder de oogen blikkende, riep ik:

« Zijt gij gek, of houdt ge mij er voor? »

« Ik ben niet gek, beste vriend, » - en hij nam mij weder in den arm en wandelde voort; — « ik ben niet gek; op mijn woord van eer, ik ben niet gek; ik ben eenvoudig het leven moede: dat is al. Ik ben een gezworen vijand van gekscheren, en op dit oogenblik nog tienmaal meer dan anders. »

« Dan moet gij mij zeggen, wat u dus het leven tot last maakt. Mag ik u eens eenige vragen doen? »

« O ja. »

« Welnu dan, Wanneer een mensch er toe besluit vrijwillig en geweldda-

gen; welke aller harten winnen, en die, wel verre van den eerbied, aan den hoogen rang der prinsen verschuldigd, te verzwakken, denzelven integendeel vermeerderen en al den invloed van de diepe gehechtheid voor hunne personen doen blijken.

— Z. Exc. de gouverneur van Zuid-Holland heeft dezer dagen eene circulaire gezonden aan de hoofd- en verdere ambtenaren der registratie, en aan burgemeesteren en wethouderen der steden, en burgemeester en assessoren der gemeenten ten platten lande, waarin Z. Exc. te kennen geeft, dat zijne aandacht is gevestigd geworden op de verlotingen, welke vooral in dit saizoen, in de gemeenten ten platten lande plaats hebben, zich in eenige van dezelve zelfs schijnen te vermenigvuldigen, en niet alleen tot drinkgelagen, maar ook dikwijls tot twist en vechtpartijen aanleiding geven. Wijders komt in deze circulaire voor, dat, uit een zedelijk oogpunt beschouwd, de zaak allezins de belangstelling van de stedelijke en plaatselijke besturen verdient, uit welken hoofde Z. Exc. het niet ondienstig heeft geacht aan te bevelen, om van de, bij Zr. Ms. besluit van 31 Mei 1828 (*Staatsbl.* n°. 34) verleende bevoegdheid tot het vergunnen van verlotingen, beneden eene waarde van *f* 100, een omzigtig en spaarzaam gebruik te maken, ten einde den lust tot dat spel, en de ongeregeldheden, welke daaruit dikwijls voortvloeijen, te beteugelen.

Part. Corresp. EINDHOVEN 21 Jan. De drie overgebleven daders van den moord, in 1833, te Overpelt, aan den horologiemaker Laenen en zijne dochter gepleegd, hebben, tot groote ergernis van het publiek en in het bijzonder van de inwoners van Overpelt, hunne *gratie* ontvangen. Het doodvonnis, den 14 Oct. ll. te Hasselt uitgesproken, betrof Schneider, Mihm, Ulric en Bollé; doch Bollé is sedert in de gevangenis te Hasselt overleden, en de vijfde der moordenaars, d'Outrelepont genaamd, was, reeds vóór de uitlevering aan België, hier te lande aan den kerker ontkomen. Men schrijft de gratie, welke hun verleend is, daaraan toe, dat zij allen, of sommigen hunner, tot aanzienlijke of gegoede familiën behooren; zoo was, zegt men, de voortvlugtige een Belgische baron of graaf, en Bollé de broeder van een' ingenieur te Keulen, die eenen voetval voor Koning Leopold gedaan moet hebben. Men herinnert zich nog de geheel bijzondere wijze, hoedanig d'Outrelepont aan den kerker ontkomen is; door middel, namelijk, van eenen aan den commandant der gevangenis gezonden valschen last om hem op vrije voeten te stellen, op welken het Rijkszegel en den naam des ministers waren nagemaakt. Deze booswicht wordt gehouden vroeger ook den voerman vermoord te hebben eener door hem gehuurde koets, die hij daarna met de paarden heeft verkocht. Bollé en Mihm hadden beiden, wegens vroegere misdaden, ook reeds gevangen gezeten. Er is zelden eene gratie verleend, die zoo algemeen wordt afgekeurd.

BELGIE.

Part. Corresp. BRUSSEL 21 Jan. Koning Leopold is heden van het kasteel in de Ardennes alhier teruggekeerd. — Dezen avond zal een raad van ministers gehouden worden.

BRUSSEL 21 Jan. Men wil weten, dat de regering zou besloten hebben, de télégraphen, toebehoorende aan bijzondere personen, te verbieden, als veroorzakende den ondergang van vele speculanten, tot nadeel strekkende aan vele andere personen, en als uit een staatkundig oogpunt zeer gevaarlijke werktuigen.

— Het hof van appel, kamer van beschuldiging, te Gent, heeft onderscheidene personen, die deel hebben gehad aan de jongste onlusten aldaar, naar het hof van assises verzonden, wegens gewapenden opstand tegen het openbaar gezag door meer dan twintig personen; andere naar de correctionele regtbank, wegens enkelen opstand, en nog andere personen op vrije voeten gesteld.

FRANKRIJK.

PARIJS 20 Jan. Het belangrijke vraagstuk der conversie, waaromtrent alsnu een ontwerp van wet aan de Kamers is voorgedragen, houdt in eene ruime mate de aandacht der drukpers bezig. Het *Journal des Débats*, welk dagblad zich ten allen tijde als eenen grooten tegenstander van dezen financiëlen maatregel heeft doen kennen, is door de bedoelde voordragt nog geenszins uit het veld geslagen, en bevat over deze aangelegenheid een belangrijk artikel, hetwelk door de gewone correspondentie aan een hoog personaadje wordt toegeschreven, en waarin alle de gronden worden opgesomd en ontwikkeld, welke zich tegen het tot stand brengen van dien maatregel verzetten. Het gezegde dagblad beweert, dat de aanhangers der conversie met elk jaar in getal verminderen, en dat de wonderbare invloed, welken men aan eene reductie der renten, in het belang der openbare welvaart, wilde toeschrijven, in het oog van velen zeer aan het dalen is; zoodat alle de voordeelen, die daaruit zouden voortvloeijen, volgens dat blad, zich zouden bepalen tot het ontnemen aan de rentehouders van eene som van 10 of 12 millioen francs. Het gezegde dagblad gaat zelfs zoo verre, te gelooven, dat het den heer Passy niet eens ernst is, dien maatregel door te zetten, op grond van de bevoegdheid, welke in het voorgesteld ontwerp aan het gouvernement wordt toegekend, om de conversie eerst dan te doen plaats hebben, wanneer de omstandigheden daartoe het gunstigst zullen voorkomen. Maar al ware de conversie een billijke en wettige maatregel, en al maakte de staatkundige en financiële toestand van Europa en der wereld haar niet onuitvoerbaar, dan nog, zegt het genoemde dagblad, zou het plan van den heer Passy niet aanneembaar zijn. Dat plan is van eene bijzondere hardheid, ten opzigte van de gemeenten en de inrigtingen van weldadigheid. Het lokt den rentenier uit, om zijn kapitaal, te gelijk met zijne inkomsten, te verteren, daar het hem er toe brengt, om eene eeuwigdurende rente aan eene jaarlijksche in de plaats te stellen; op die wijze zondigt het tegen de gezonde denkbeelden der zedeleer, niet minder dan tegen de regelen eener welbegrepen staathuishoudkunde. In stede van de Fransche fondsen van den druk te ontlasten, waaronder zij gebukt gaan, en welke het crediet van den Staat benadeelt, wordt dezelve bestendigt. Vervolgens schildert dit dagblad met zwarte kleuren de gevolgen af, welke de bedoelde conversie in het bijzonder voor de inrigtingen van weldadigheid en voor de kleinere renteniers zal na zich slepen. Hetzelve ziet daarin niets dan den ondergang van alle de kleine fortuinen, welke door werkzame inspanning gedurende vele jaren op de spaarzaamste wijze zijn bijeengegaard, en maakt geene zwarigheid om te verklaren, dat een minister van financiën, die alzoo de hand slaat aan die met zoo veel moeite overgelegde penningen den heiligsten zijner pligten miskent. Ten slotte geeft het *Journal des Débats* te kennen, dat de ruimte, welke ten aanzien van de uitvoering in het bedoelde wets-ontwerp aan het gouvernement is overgelaten, uit den aard der zaak, eene wijde deur moet openen voor alle de beschuldigingen van beurs-speculatiën, welke door de partijen zoo herhaaldelijk ten laste van het Ministerie zijn ingebragt, en herinnert daarbij, dat een gouvernement evenmin als de vrouw van Caesar behoort verdacht te zijn.

— De *Moniteur* behelst eene télégraphische dépêche uit Algiers van den 10 dezer, inhoudende, dat sinds het afzenden van de laatste berigten, geene gebeurtenis van eenig belang aldaar heeft plaats gehad, en dat de Arabieren zich niet meer in Mitidja hebben vertoond, terwijl alles rustig is te Oran, Bone en Constantine. Bijzondere berigten uit Algiers bevestigen het in deze télégraphische dépêche vervatte, in zoo verre, dat Abd-El-Kader zich werkelijk voor het oogenblik rustig houdt, en alles schijnt aan te duiden, dat hij zijne troepen tot achter de Chiffa heeft doen terugtrekken. Ook wilde men weten, dat de Emir reeds berouw zoude toonen over zijnen vermetelen aanval, en aan den maarschalk gouverneur eenen brief geschreven hebben, waarin hij verklaart, zijns ondanks tot den oorlog tegen Frankrijk te zijn overgegaan, en niet ongeneigd te zijn, in vredes-onderhandelingen te treden.

— Berigten uit Madrid van den 13 dezer luiden gunstig ten aanzien van de verkiezingen, welke den 19 dezer eenen aanvang hebben moeten nemen. Men vleide zich nog altijd, dat de keuzen ten voordeele der gematigde partij zullen uitvallen. — Omtrent den toestand van Cabrera verneemt men niets naders, dan dat hij naar Morella is vervoerd.

— De *Courrier de Lyon* wil weten, dat de jongste berigten uit Zwitserland eene revolutie in het kanton Lucern, en eene Oostenrijksch-Piemontesche tusschenkomst in de zaken van Tessino doen te gemoet zien.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT 19 Jan. Lord Torrington, pair van Engeland, en kolonel Grey, stalmeester van H. M. de Koningin van Engeland, zijn gisteren middag alhier aangekomen, zich begevende naar Coburg, om, vergezeld van Z. K. H. prins Albert van Saksen-Coburg, den aanstaanden echtgenoot van H. M., naar Londen terug te keeren.

DENEMARKEN.

KOPENHAGEN 7 Jan. Betrekkelijk de plegtigheden, die bij de lijkstatie van wijlen Z. M. den Koning zullen plaats hebben, verneemt men nog het volgende: — Wanneer de trein in de nabijheid van de vrijheidszuil, die ter herinnering der afschaffing van het lijfeigenschap is daargesteld, zal zijn gekomen, zullen de aldaar bijeengekomen boeren eenen psalm zingen; ook zullen zij op dezen weg eene eerezuil met transparenten oprigten. Aan de eene zijde stelt dezelve voor een' knielenden boer in de ouderwetsche kleederdragt, aan de andere zijde Z. M. Frederik VI, die den boer de hand toereikt, en hem doet opstaan; aan de derde zijde ziet men een' boer, die met een vrolijk voorkomen, in de hedendaagsche kleederdragt, Z. M. den Koning een' lauwerkrans toereikt. De zangers van het studenten-verein alhier zullen, naar men verneemt, zich aan de poort, waardoor het stoffelijk overschot van wijlen Z. M. moet doorkomen, vereenigen, en op het oogenblik, dat het lijk de residentie-stad verlaat, eene daartoe gecomponeerde Cantate zingen.

STADSNIEUWS.

Bij den sterken, en ondanks eene korte afbreking voortdurenden dooi, is het Y voor deze stad weder open geraakt; eergisteren reeds kwamen er op nieuw vaartuigen van de overzijde alhier aan.

Wij vernemen, dat de heer Cellier in de eerste dagen der aanstaande maand een concert alhier zal geven, op hetwelk zich de heeren Döbler, Hainl en Vrugt, en mej. A. Buys zullen doen hooren.

De eerste der drie *Matinées Musicales*, welke de heeren Döbler, Hainl en Cellier, zoo als wij gisteren bereids aankondigden, voornemens zijn, in de zaal van het *Odéon*, bij inteekening, te geven, zal plaats hebben op Zondag den 2 Februarij eerstkomenden, des namiddags ten 1 ure. De uit te voeren stukken bestaan in: 1°. *Trio* voor piano-forte, viool en violoncelle, van Mayseder; 2°. *Sonate* voor piano-forte en violoncelle, van Mendelssohn Bartholdy; 3°. *Fantaisie tremolo* voor de viool, van Cellier, en 4°. groot *Trio* voor de piano-forte, viool en violoncelle, van Beethoven. — Men zal zich ten dien einde bij de heeren Theune en C°., muzijkhandelaars alhier, kunnen abonneren.

Wij vernemen, dat de uitstekende fluitist Franz Botgorschek, van welken wij in ons blad van 17 dezer eene levensschets medegedeeld hebben, reeds alhier gearriveerd is, en zich aanstaanden Vrijdag in *Felix Meritis* zal doen hooren. — Men zegt verder, dat voor hetzelfde concert ook de vermaarde zangeres mevr. Sigl Vespermann geëngageerd is, zoo als mede haar broeder de heer Sigl, uitmuntend violoncellist.

Omtrent de 40 bergzangers, (*chanteurs montagnards*), welke, volgens een onzer dagbladen, binnen kort alhier verwacht mogen worden, leest men uit Brussel van 15 dezer het volgende:

«Eergisteren, Maandag, hebben zich de 40 bergzangers naar Waterloo begeven, om aldaar eene lijkdienst te vieren, ter nagedachtenis der Franschen, hunne landgenooten, gesneuveld in den veldslag van 18 Junij 1815. De pastoor van Waterloo verwachtte de vrome pelgrims, waarvan twee sedert eenige dagen bij hem vertoefden, ten einde tot hunne eerste communie te worden toegelaten, hetwelk op dien dag geschied was. Eene ontelbare menigte volks was van alle de omstreken toegesneld, om de plegtigheid bij te wonen. De pastoor van Waterloo had onder de aanwezigen eene collecte bewerkstelligd, waarvan hij de opbrengst aan de zangers der Pyreneën wilde ter hand stellen; maar deze hebben dezelve geweigerd, en den pastoor verzocht, de bijeenverzamelde penningen onder de armen van het dorp te verdeelen. Daarna hebben zij zich, gevolgd door de menigte, naar het monument begeven, en aan de voeten van den kolossalen leeuw eenen, voor deze gelegenheid gecomponeerden, lijkzang aangeheven. Die dag zal de bewoners van Waterloo lang in het geheugen blijven.»

Het pakje diverse Coupons, te zamen *f* 828.70, is Zondag voorm. in de Zuiderkerk, bij gelegenheid der Godsdienst-oefening, wel ontvangen, waarvan door diakenen der Nederd. Hervormde gemeente, op verzoek, den edelen gever, met dankbare erkentenis is berigt gegeven.

179ste KON. NED. LOTERIJ.

Trekking der Vierde Klasse, Dingsdag 21 Januarij 1840.

3de Lijst: N°. 3259 een prijs van *f* 25,000; N°. 25983 een dito *f* 2,500; N°. 19059 een dito van *f* 1,500; N°. 25636, 11449 en 2… ieder een prijs van *f* 1,000. 4de Lijst: N°. 15217 een prijs van 1,00…

Zijnde de kapitale prijs van *f* 25,000 gevallen in de collecte van wed. Mijnssen en Zoonen.

BEVALLEN. 20 Jan. C. H. Kerkhoven, geb. van der Hucht, D. — Lingeman, geb. van der Linden, D. — 21 Jan. G. C. Bundten, geb. Beusekom, D.

OVERLEDEN. 18 Jan. G. van Straalen, geb. Jongenboer, 61 j. — *Goor*, 17 Jan., B. G. Ten Zijthoff, wed. H. van Eerden, 65 j. — *Haarlem*, 17 Jan., E. A. A. van Stralen, 15 j.

Door Buitengewone Gelegenheid.

Part. Corresp. PARIJS 21 Jan. Naar men verzekert, is er alhier ernstig sprake van het in pacht geven der Philippynsche eilanden door het Spaansche gouvernement.

De daartoe betrekkelijke onderhandelingen zijn, naar men zegt, tusschen het Kabinet van Madrid en eene magtige maatschappij aangeknoopt.

De bedoelde maatschappij schijnt daarvoor aan te bieden 25 mil… realen 's maands, gedurende den tijd van 50 jaren.

Het voorname doel daarvan zoude zijn, de belangen der Buitenlandsche schuldeischers van Spanje te verzekeren.

De *Moniteur* van heden berigt, dat de rust te Foix geheel hersteld is, en dat niets den terugkeer der bloedige tooneelen, welke aldaar … dagen hebben plaats gehad, aanduidt.

Beurspryzen der Effecten.

OMSCHRIJVING DER EFFECTEN.	AMSTERDAM, 22 Jan., 4½ ure. volg. de Soct. tot nut des Obligatiehandels. van	tot	gebleven.	volgens de Effecten-Societ. laagste	hoogste
NEDERL.... Werkelijke Schuld... à 2½	51¾	52	51 15/16	51⅞	15/16
Dito............» 5	98	½	⅜	98¼	7/16
Uitgestelde dito...»	»	»	»	»	»
Kansbiljetten......f	23¼	½	5/16	23 5/16	»
Amortisatie-Syndic..» 4½	91¾	92	91⅞	91⅞	»
Dito............» 3½	75¾	76½	76 1/16	76	1/16
Handel-Maatschappij» 4½	170	171	170⅛	170½	⅝
Nieuwe dito......» 4½	»	»	»	»	»
Nieuwe dito 1837.» 4½	»	»	»	99¾	»
Entrepôt-Dok.....» 4½	»	»	»	»	»
Oost-Ind. Leening..» 4	»	»	»	»	»
Dito............» 5	95½	96	95¾	95 9/16	13/16
Aandeelen Kansb...» 4	»	»	»	»	»
Spoorweg Haarlem.»	»	»	»	»	»
Aand. Rijn-Spoorw..» 4½	96½	97	96¾	»	»
FRANKR....Inschrijving G. B...» 3	»	»	»	»	»
ENGELAND.. Dito............» 3	»	»	»	»	»
SPANJE....Leening *Ardoin's*...» 5	23¾	24¼	24⅛	24	1/16
Dito onbep. Stukk.» 5	»	»	»	»	»
Passive...........»	»	»	»	»	»
Deferred..........»	»	»	»	»	»
Fransche Uitgestelde»	»	»	»	»	»
Engelsche dito...»	»	»	»	»	»
PORTUGAL. Oblig. te Londen...» 3	»	»	»	»	»
NAPELS....Certific. bij *L. & B.*» 5	»	»	»	»	»
Dito *Falc. & Co.*..» 6	»	»	»	»	»
Dito te Londen...» 5	»	»	»	»	»
Aandeelen *Tavolière*» 3½	»	»	»	»	»
Dito te Parijs....» 3½	»	»	»	»	»
RUSLAND...*H.&C.* 1798, 1816.» 5	104¾	105½	106¼	105	»
Dito 1828, 1829.» 5	105	½	¼	105¼	½
Dito 1831, 1833.» 5	98¾	½	¼	98½	»
Oblig. te Londen...» 5	»	»	»	»	»
Dito te Hamburg...» 5	»	»	»	»	»
Inschr. in Assign...» 6	69½	70	69¾	69¾	»
Certific. van dito...» 6	70¼	¾	½	70½	»
POLEN.....Aandeelen à fl. 300.» f	124½	126	125½	125	»
Dito à fl. 500.» »	139	140	139½	»	»
PRUISSEN.. Dito R. 50.» »	127½	128¼	128¼	128¼	»
g. Londen 1830..» 4	»	»	»	»	»
OOSTENR...Aandeelen a fl. 100.» f	»	»	»	»	»
Dito à fl. 250.» »	»	»	»	»	»
Metaliek..........» 5	»	»	»	105	»
Dito............» 3	»	»	»	»	»
Dito............» 2½	56½	¾	⅝	56⅝	»
Dito te Londen..» 5	»	»	»	»	»
Weenerb. *Goll & Co.*» 5	»	»	»	»	»
Dito............» 4	93½	94	93¾	93½	»
N. Ween. Aand. fl. 500» f	»	»	»	»	»
DENEMARK. Oblig. te Londen...» 3	»	»	»	»	»
BRAZILIE.. Dito dito.......» 5	75¾	76¼	76	75	»
LOUISIANA. *Hope & Comp.*....» 5	»	»	»	»	»
DARMSTADT Aand. bij loting....» f	»	»	»	»	»

---

dig deze wereld te verlaten, moet er toch eene magtige drijfveêr tot die daad van radeloosheid bestaan. Ik behoor niet tot de menschen, die voor den zelfmoord niets dan verontwaardiging, verachting of versmadelijk medelijden gevoelen of voorgeven te gevoelen. Ik kan den zelfmoord in zekere omstandigheden begrijpen, — ik zeg niet verontschuldigen, — doch ik vorder dan ook, dat die omstandigheden werkelijk bestaan. Ik zal ze niet allen opsommen; slechts eenigen wil ik er u aanhalen en op uwen maatschappelijken toestand toepassen.

«Zijt gij tot de diepste ellende vervallen, en kent gij geen middel, geen middel hoegenaamd om er uit te geraken?

«Zijt gij met eene smartelijke en ongeneeslijke kwaal behebt, en ontbreekt u de noodige kracht, om haar te verduren en met gelatenheid den naderenden dag af te wachten, waarop een natuurlijke dood uw lijden zal eindigen?

«Drukt op uw geweten eene folterende wroeging, die u dag en nacht vervolgt? — hebt gij uwe staatkundige gevoelens verloochend? — uwe godsdienstige beginselen verzaakt? — hebt gij een' moord of een' meineed begaan? — en wilt gij daarom in het graf eene schuilplaats zoeken tegen uw geweten, den blaam der menschen, het oordeel Gods en de schande?

Ik zweeg. Na een oogenblik vroeg JOHNSON.

«Hebt gij gedaan?»

«Ja.»

«Goed, ik wilde u niet in de rede vallen. Nu mijne beurt, als het u belieft.

«Ik ben, God dank! nog verre van de ellende. Ik heb vijf en twintig duizend pond zuivere rente, waarop geen enkele heer eenige aanspraak heeft.

«Ik ben niet alleen vrij van alle mogelijke kwalen, maar daarenboven zeer welvarende, zoo als ik reeds de eer heb gehad u te zeggen.

«Ik heb geene wroeging en ook nooit iemand opzettelijk kwaad gedaan. Wat de staatkunde betreft, dat is voor mij een paskwil, eene ware *don Quichotterie*. Ik bemoei mij niet met uwe regering en laat de mijne stil begaan. Dan spreekt gij nog van geschonden beloften, verzaakte pligten, verloochende grondbeginselen.... mijn waarde vriend, gij weet even goed als ik, dat men daarvan niet sterft.

«Ik heb, geloof ik, alle uwe vragen beantwoord.»

«En op uwe antwoorden valt niets te zeggen. Maar wat scheelt u dan toch?»

«Het leven is mij tot last: ik verveel mij, en ik wil, ik moet en ik zal er een einde aan maken....»

«Een oogenblik.... nu weet ik, wat gij hebt. Gij hebt het *spleen*, die over-kanaalsche krankheid, waarmede onder den schoonen hemel van *Albion*, ieder *gentleman*, ten minste eens in zijn leven, moet pralen.»

«*Very well*, *my dear*, *very well:* ik heb het *spleen*, ja het zuivere Britsche *spleen*, het echtste, ongeneesbaarste *spleen* van de drie rijken. *Gij* gevoelt niet, dat men met *spleen* onmogelijk kan leven.»

«Uwe landgenooten sterven er toch niet allen aan, en gij zult er, hoop ik, ook niet aan sterven. Kom, laat ons eens redeneren.»

«Loop met uw redeneren naar den dr......! beste vriend. Het *spleen* verwerpt alle tegenspraak, *logica*, *rhetorica*, *declamatie* en *peroratie*. Men heeft het *spleen*, omdat.... men het *spleen* heeft, en al wat ik u zeggen kan, is, dat ik het *spleen* heb. Spaar nu, als ik u bidden mag, uwe noodelooze magtspreuken en drogredenen.»

Ik zag, dat hier ook met *Ciceroniaansche* welsprekendheid niets was uit te rigten, en besloot tot de *homoeopatische* middelen mijne laatste toevlugt te nemen, en het kwaad met het kwaad te bestrijden.

«Ik ben in allen gevalle blijde, hervatte ik, dat gij er niet toe kunt besluiten u zelven van kant te maken. Ik hoop, dat niemand dwaas of misdadig genoeg zal zijn u de hand te leenen, en dan is het ook eene van die vriendschapsdiensten, waarover men tweemaal denkt eer men er toe overgaat.»

«Dat is mijne zaak,» antwoordde hij met drift. «Ik heb een onfeilbaar middel; — doch genoeg. Reeds veel te lang heb ik u met mijne geheel persoonlijke zaken bezig gehouden, of liever lastig gevallen. Ik wil u niet langer van uwe bezigheden of genoegens afhouden. Vaarwel: tot wederziens.»

Nadenkend nam ik mijne terugwandeling aan: ik kon niet nalaten de onbegrijpelijke dwaasheid van een' man als JOHNSON te beklagen en te bejammeren: — een man, die jeugd, gezondheid en vermogen, alles in ruime mate bezat!

De Hemel weet, hoe vele en hoe schoone lucht-kasteelen, elk, volgens zijne denk- en levenswijze, op den voortreffelijken grond van twee en een halve ton renten kan bouwen.

Had ik twee en een halve ton inkomsten, dan zou noch de Paus, noch de Sultan, noch de groote Mogol, noch de Keizer van *China*, mij … mogen noemen, want dan zou ik, wel te verstaan, altijd, in mijn … oog, veel meer beteekenen dan een Mogol, een dorps-burgemeester, … recensent, of een Pacha, al had hij, ik weet niet hoevele paardenstaarten.

Had ik twee en een halve ton inkomsten, dan zou ik ze nederleggen … de voeten van het wezen, dat ik bemin, en door haar mijn hart en … hand aan te bieden, genoot ik dan het onschatbare geluk een aangebeden voorwerp met rijkdom en overvloed, weelde en geluk te overladen.

Het valt zoo ligt te beminnen en gelukkig te zijn, wanneer geene zorgen om de liefde heen zweven, en wanneer de bevrediging alle begeerten, … verlangens, alle nukken zelfs doet zwijgen.

Had ik twee en een halve ton inkomsten, dan zoude ik reizen. Ik … eens zien, hoe het buiten mijn land er uitziet: of alles, wat men van *Ita*… *Engeland*, *Duitschland*, enz., vertelt, waarheid is? Wie weet het, … schien ging ik door tot *Monomotapa*.

Had ik twee en een halve ton inkomsten, dan deelde ik in de genoegens die de kunsten en wetenschappen verschaffen: dan kocht ik schilderijen, standbeelden, en een *daguerréotype*; helpt mij vooral herinneren, dat … een *daguerréotype* koope.

Had ik twee en een halve ton inkomsten, dan zou ik wèl doen: … stil hiervan! de linkerhand moet onbewust zijn, wat de regter geeft...

Had ik twee en een halve ton inkomsten.... Maar ik bid u, waar vliegt mijne verbeelding niet met u heen? Had ik twee en een halve ton inkomsten? Nu dan had ik op dit oogenblik denkelijk niet het genoegen, … mijne lezers te keuvelen, of de eer hen te vervelen. Wat van beide? *That is the question;* en dit is de tweede maal, dat de eerwaardige SHAKESPEARE met zijne Engelsche magtspreuk mij op mijn' Engelschen *splee*…*tieken* vriend JOHNSON terug brengt. (*Het vervolg hierna.*)

BEURSBERIGT.

De handel in Hollandsche Fondsen vertoonde ook heden in het algemeen geene bijzondere levendigheid; op het einde der beurs bleven evenwel de prijzen iets vaster dan gisteren; alleen in de Aand. Handel-Maatschappij was de omzet weder vrij geanimeerd, en bleef daarvan de prijs, na eenige variatiën, ten gevolge van voortgezette inkoopen, ¼ pCt. boven de slotnotering van gisteren.

In de Ardoins vertoonde zich nog al eenige kooplust, waardoor daarvan de prijs, welke zich aanvankelijk niet op het standpunt van gisteren scheen te kunnen handhaven, op het einde eenigzins hooger bleef.

De andere vreemde Fondsen bleven, bij onbelangrijken handel, op hunne vorige prijzen; alleen waren de Columbianen iets minder gewild.

5 pCt. Americ. Bank, bij Hope & C°., 93¼, ½, ⅜. Columbia 2de Leening, à £ 100. 20¼, ⅛. Dito à £ 250. 19⅞, 19. Peru 11. Griekenl. bl. à £ 100. 14⅜. Dito à £ 200. 13. N. Mexico Uitgest. 8⅞. Coupons Griekenl. bl. onb. *f* 2½. Dito enk. *f* 2⅜. Dito Columbia onb. *f* 3 1/16. Dito enk. *f* 3¼, 7/16. Dito Peru *f* 2⅞. Dito Ardoins 17⅞, 18 1/16.

Koers van het Geld: Beleening 4. Prolongatie 4. Wissel-Disconto 3½ pCt.

PRIJZEN TEN 5 URE: Integralen 51 15/16. Kansb. *f* 23 7/16 à ½. Handel-Maatsch. 170⅞. Ardoins à £ 85. 24 1/16.

Van de heden in veiling geweest zijnde 3,650 balen Java RIJST zijn de gezonde verkocht van *f* 7¾ à *f* 8½, en de besch. van *f* 2¼ à *f* 7½.

Heden zijn 39 vaten Maryland TABAK verkocht.

GRANENMARKT.

22 Januarij.

In *Granen* is heden niets omgegaan.

Koolzaad dadelijk zonder handel. Op levering £vl. 2 lager. 9 Vat in Oct. £vl. 58.

Lijnzaad zonder handel.

Raapolie Ordinair *f* 34¼. Vliegend *f* 33¾ à 33½. P°. Mei *f* 33 à 32¾ Sept., Oct. en Nov. *f* 32¾ à 32½.

Lijnolie Ordinair *f* 28½. Vliegend *f* 27¾ à 27½. P°. Maart *f* 27¾ à 27½.

Hennepolie Ordinair *f* 33.

Raapkoeken pr. 1,040 st. *f* 70 à 72. — *Lijnkoeken* pr. 104 st. *f* 9 à 11½.

FONDSEN EN WISSEL-KOERSEN OP VREEMDE BEURZEN.

LONDEN, 18 Januarij.

Consols op tijd.	3 pCt.	91¾ à ⅞.	Spanj. Ard. m.c.	5 pCt.	25¾ à ⅞.
Brazilië	5 »	74½ à 75½.	Passive	»	6⅞ à ⅞.
Columbia 2e L.	6 »	27⅞ à ⅞.	Deferred	»	11⅞ à 12⅛.
Mexico	6 »	29¾ à 30¼.	Portugal	5 »	34⅞ à ⅞.
dito 1837	5 »	29 à ½.	dito	3 »	23½ à 24.
Peru	6 »	16⅞ à 17½.	Holland	2½ »	52½ à ⅞.
Rusland	5 »	113¾ à ¼.	dito	5 »	100⅛ à ⅞.
			dito O. I.	5 »	98 à ½ nom.

De Columbianen waren heden iets williger; Mexicanen iets flaauwer; in de andere Fondsen geene bijzondere variatie; over het geheel was er echter weinig affaire.

PARIJS, 20 Januarij.

Inschr. op uit.	5 pCt. 112.05.	Spanj. Ardoins,	5 pCt. 26¼, ⅛, ⅜.
dito contant.	5 » 112.	Passive	» 6¼.
dito op uit.	3 » 80.85.	Haïti	» 500.
dito contant.	3 » 80.80.	Napels, *Falcon*.	5 » 103 35.
Bank-Actiën	fr. 3096.	België	5 » 102¼.
Bank bij Laffitte.	fr 1050.		

In de Fransche Fondsen ging heden, tot nagenoeg onveranderde prijzen, weinig om; de stemming was echter iets flaauwer. De Ardoins waren zeer gewild, ten gevolge van de hoogere merken van Londen en Madrid; de prijs bleef ⅛ hooger. Obl. in de Bank der Vereenigde Staten 96¼.

Na de beurs: 3 pCt. 80.87½.

Wissels. Amst. 1/m 57; 2/m 57⅛.

ANTWERPEN, 21 Januarij.

België	5 pCt. 100⅞.	Ardoins	5 pCt. 24⅞, ¼.
dito	4 » 93⅞.	Uitgestelde	» 7⅞.
dito	3 » 71.	Napels, *Falcon*.	5 » 95½.
Metaliek	5 » 105⅞.	Brazilië	5 » 76.
Partialloten	*f* 463.	Denemarken	3 » 74⅞.
Loten fl. [illegible]	» 271.	Pol. Lot. fl. 300	*f* 124⅞.
[illegible]	» 86⅞.	dito 500	» 109⅞.
Romeinsche Loten	» 32⅞.	Pruiss. Loten	» 128.

Gisteren avond was de prijs der Ardoins 24⅞, zonder affaire. Heden was de stemming daarin minder gunstig; in den beginne waren dezelve gevraagd 24⅞, doch niettegenstaande, dat het merk van Parijs ⅛ hooger kwam, hetwelk aan de beurze bekend was, ging men terug tot 24½ p., en bleef ten [illegible] en p. op uit; tot den prijs van 24⅞ is zeer veel omgezet. Premiën waren op alle termijnen aangeboden; 2/m 25¼ d. 1 p.; 1/m 25 d. 1 p.; 20/21 deser 24¾ d. ¼. In de Coupons ging niets om; de prijs was 17⅞ g. 18 b.

BRUSSEL, 21 Januarij.

De handel in de Ardoins was heden zeer levendig, en de stemming daarin, zelfs reeds vóór het bekend zijn van het merk van Parijs, willig; de prijs bleef 24 7/16, ⅛. Passive 6⅜. Coupons 19 p. 5 pCt. Belgische Fondsen bleven 100⅞; 4 pCt. 93, 3 pCt. 71.

BERLIJN, 18 Januarij.

Pruiss. Leen.	4 pCt. 103.	Pol. Lot. fl. 500	pCt. 78⅝.
dito Loten.	» 74.	dito 300	» 70⅝.
Metaliek	5 » 110¾.	Holland	2½ » 50¼.
Bank-Actiën	» 1158.	Kansbilletten	} 3⅜.
Loten fl. 500	» 148⅞.	Restanten	}
Engel. Hamb.	5 » 1 8⅞.	Napels, *Falcon*.	5 » 97.
dito Londen	5 » 1 2⅞.		
dito 1831 en 33.	5 » 104.		

De handel in Fondsen was heden onbeduidend; de prijzen van eenige buitenlandsche waren iets flaauwer.

Wissels. Amst. k. 141⅞, 2/m 140⅞.

FRANKFORT A/M, 19 Januarij.

Metaliek	5 pCt. 106.	Pol. Lot. fl. 500	» 78⅞
dito	4 » 99⅞	dito 300	» 71⅞.
dito	3 » 80 1/16.	Holland	2½ pCt. 51⅞.
Bank-Actiën	» 2056	[illegible]	4½ » 91⅞
Loten fl. 500	» 144⅞.	[illegible]	3½ » 75⅞.
dito 250	» 114⅞.	[illegible]	5 » 7⅞.
		[illegible]	3 » 16.

De stemming onzer beurs was over het geheel weder willig. In de Hollandsche 2½ pCt. was nog al veel affaires, en de prijs, ten gevolge van het merk van Amsterdam van den 16, ⅛ pCt. beter. Van de Oostenrijksche Fondsen was veel vraag naar 3 pCt. Metaliek; de verschillende Loten waren insgelijks zeer gewild, vooral de oude Darmstadtsche en Poolsche à 500. In de Aandeelen Taunusbahn was veel kooplust; de prijs bleef willig *f* 396½.

MADRID, 13 Januarij.

De Fondsen waren heden ter beurze willig; de 5 pCt. bleven 28⅞ contant.

SCHEEPVAART EN HANDEL.

Schepen in Lading.

AMSTERDAM

Naar BATAVIA, het gekop. tweed. fregatschip *Wilhelmina Lucia*, Kapt. J. P. Forst, van Amst. Adres bij B. D. Bosscher.

Naar BATAVIA, het nieuw gebouwd en gek. tweed. barkschip *Maria Johanna Hendrika*, Kapt. C. J. Bouhuys, van Amsterdam. Adres bij Coopman en de Witt en Lenaerts, van Olivier en Comp., Hoyman en Schuurman, de Vries en Comp.

Naar BATAVIA, het gekop. tweed. barkschip *Jacoba Maurina*, Kapt. A. de Haas, van Amsterd. Adres bij Coopman en de Witt en Lenaerts, Olivier en Comp., Hoyman en Schuurman, en de Vries en Comp.

Naar BATAVIA, het nieuw gebouwd en gek. tweed. fregatschip *Doctrina et Amicitia*, Kapt. D. Zweers, van Amsterdam. Adres bij Coopman en de Witt en Lenaerts, van Olivier en Comp., Hoyman en Schuurman, en de Vries en Comp.

Naar BATAVIA, het nieuw gebouwd gekop. tweed. fregatschip *Wassenaar*, Kapt. Klaas Spiegelberg, van Amsterdam. Adres bij Coopman en de Witt en Lenaerts, van Olivier en Comp., Hoyman en Schuurman, en de Vries en Comp.

Naar SURINAME, het gek. tweed. fregatschip *de Jonge Lodewijk Antonie*, Kapt. R. Tjebbes, van Amsterdam. Adres bij Hoyman en Schuurman en K. Windhouwer.

Naar SURINAME, het gekop. schooner kofschip *Henriette*, Kapt. J. C. Willems, van Amsterdam. Adres bij B. D. Bosscher.

Naar SURINAME, het gekop. tweed. brikschip *Nickerie Packet*, Kapt C. Höfker, van Amsterdam. Adres bij Hoyman en Schuurman.

Scheepstijdingen.

Het schip Croonstadt, Kapt. Hatch, van Antwerpen naar Matanzes, is, volgens berigt van Vlissingen van den 20 Jan., op de Schelde bij Rammekes aan den grond geraakt.

BINNENGEKOMEN.

TEXEL 21 Jan. W. — K. Jager, Antje, Havana. Geen postschuit aangekomen.

VLIE en TERSCHELLING, geene lijsten aangekomen.

HELVOET en BRIELLE, geene lijsten aangekomen.

MAASSLUIS 21 Jan. W. — Niets.

BORDEAUX 17 Jan. Meijer, Frau Maria, Treguier.

HAVRE 18 Jan. Lagadeno, Leocadie, Havana. Winsor, Grand Twik, New-Orleans. — 19 Jan. Bliss, Damascus, dito. ....., Ceres, dito. ....., Taleyrand, dito. Cleansté, John Dunlop, Philadelphia.

ANTWERPEN 20 Jan. Walley, Audacia, New-York. Mosher, Aquetnet, dito. Miller, Charlotte, Leatitia, dito. Crocker, Hull, Boston. Houssaye, Argus, Hâvre. Denys, Clothilda, Leverpool.

CUXHAVEN 17 Jan. Jurgensen, Emma, Vera-Cruz, ligt quarantaine. Senfström, Robert, New-York.

UITGEZEILD.

TOULON 12/14 Jan. Wallis, Johanna, Cette.

MARSEILLE 15 Jan. Peter, Jean de Lorquenheim, Antwerpen.

CUXHAVEN 16 Jan. Mildenstein, Louise und Emelie, Vera-Cruz.

HANDELBERIGTEN.

KOLONIALE EN ANDERE GOEDEREN.

BREMEN, 17 Januarij.

KOFFIJ zonder verandering. Het verkochte uit de eerste hand bestond slechts uit: ca. 250 zakken Portorico tot 13 à 13½, en ca. 70 zakken Domingo tot 10½ à 11 gr.

SUIKER. (Ruwe) Voor binnenlandsche fabrijken werden 295 kisten ord. goede gele Havana tot 5¾ a 5⅞ gr. gekocht. Geraffineerde. In Melis was, uit gebrek aan orders, de omzet van niet veel belang. Kandij daarentegen bood eene betere keus aan. Verkocht: 2,000 brooden Melis, en 400 kisten Kandij.

TABAK. Tot vaste prijzen werden verkocht: 547 vaten zuiver Maryland, Bay, Ohio en Scrubse; zuiver ord. tot bruin; Bay ord. en kleurig; Ohio ord. en kleurig; Scrubse goed ord. middelsoort en fijne. 35 vaten ord middelsoort Virginy, 25 vaten ord. middelsoort Kentucky, en 131 vaten goed middelsoort en fijne Stelen. In voorraad: 3,710 vaten Maryland, 135 vaten Kentucky, 123 vaten Virginy, en 2,646 vaten Stelen *West-Indische en Zuid-Americaansche*. Door de spoedige verkoop van 717 ser. Domingo, bestaande uit fijne waar, kan men wel voorloopig dien ten gevolge eene gunstige meening en vaste prijsstelling aannemen. Van Cuba is de verkoop van 30 ser., en van Portorico in bladen die van 400 pakken te berigten, en ook nog op te merken, dat in de vorige week 246 pakken Portorico verkocht zijn. In de overige soorten heeft geen noemenswaardige handel plaats gehad.

KATOEN zonder omzet, doch vast in prijs.

THEE. De laatste Engelsche post was ook niet zonder invloed, en er werd tot verhoogde prijzen het volgende verkocht: 75/4, 25/8 kisten Pouchong, als ook 26/8 kisten Imperial.

RIJST. Daarin ging niets om.

TEER en PIK zonder noemenswaardigen omzet.

POTASCH. Van Petersburger werden slechts eenige vaten gekocht; daarentegen werd het overige van Americaansche *Steenasch*, bestaande in 67 vaten, naar qualiteit, door de fabricanten van de markt genomen.

VETWAREN. De uitgevoerde orders waren ook in deze week alleenlijk voor de behoefte, en zijn er geene prijsveranderingen te berigten. Van *Raapolie* zijn circa 22/m ℔ tot 9⅛ à 9¼ R. gekocht.

TALK. Van Petersburger zijn 18 vaten tot de notering gegeven.

HÂVRE, 18 Januarij.

KATOEN. In de afgeloopen week zijn aangevoerd 27,135, en verkocht 11,815 balen, als: 4,814 Louisiana van fr. 76 à fr. 103; 2,868 dito op levering fr. 84 à fr. 90; 104 Texas à fr. 87; 3,520 Georgia van fr. 87 à fr. 99. In het begin der week zijn de prijzen 2 centimes hooger geweest; later, op de groote aanvoeren, en daar de verkoopers meer genegen waren af te doen, zijn deselve 2 à 3 centimes lager gegeven, en is er voor het oogenblik geen bepaalde koers op te geven. Onze voorraad is thans 75,000 balen, en men rekent, dat nog 40,000 balen zullen aankomen.

SUIKER. In Martinique en Guadeloupe is deze week niets omgegaan; er is zeer weinig voorraad, en dit wordt zeer vast gehouden; de goede 4de soort op fr. 59; 160 zakken Bourbons zijn tot fr. 60½ en 65 kisten Bahia Moscovados tot fr. 26 50 entr. afgedaan.

KOFFIJ heeft eenige meerdere vraag gevonden, vooral ter verzending; de prijzen zijn evenwel onveranderd. 1,360 balen [illegible] zijn van fr. 56½ à fr. 61½, 200 dito Haïti tot fr. 61½, en 33 balen Java tot fr. 65; alles entr. gedaan.

INDIGO voornamelijk zijn slechts 10 kisten Bengaalsche zijn tot fr. 12.70, en 20 dito tot fr. 10.50 cons. afgedaan.

RIJST is deze week vrij wat aangevoerd, namelijk 1,820 vaten. Intusschen is er goede vraag, en zijn er in diverse partijen 1,255 vaten afgedaan, en de prijzen zijn zelfs op het laatst der week 75 centimes gerezen; de beste prijzen zijn van fr. 28.50 à fr. 29.25.

ANTWERPEN, 21 Januarij.

KOFFIJ. In afwachting van de veilingen op morgen, is er niet veel omgegaan; slechts eenige kleinigheden zijn tot vorige prijzen afgedaan.

SUIKER. 200 kisten blond Havana zijn tot *f* 15⅞ a *f* 16. nat. vlag verkocht, en 20,000 kilo's Lompen en Melis zijn tot diverse prijzen ter verzending gekocht.

HUIDEN. 1,300 drooge Montevideo, onlangs van New-York per *Buxton* aangevoerd, zijn tot niet bekend geworden prijs verkocht.

ROTTERDAM, 21 Januarij.

KOFFIJ. Heden werden 1,700 balen Brazil tot 28 cs. entr. afgedaan.

GRANEN, ZADEN, OLIE, ENZ.

DENDERMONDE, 20 Januarij.

Witte *Tarwe* *f* 17.10 à *f* 17; roode dito *f* 17 à *f* 16. *Rogge* *f* 10 à *f* 9 *Raapolie* *f* 49½. *Lijnolie* *f* 43½ à *f* 48½. *Koolzaad* *f* 14½ a *f* 15. *Lijnzaad* *f* 12 à *f* 14.

Kunsten en Wetenschappen.

HET MONUMENT VOOR DEN ZEESCHILDER J. C. SCHOTEL.

De oprigting van een gedenkteeken voor een pas kortelings overleden kunstenaar is in het algemeen iets ongewoons. Het zijn toch zelden de tijd-, de land-, de stadgenooten, die dezen tol van dankbaarheid en vereering aan 's mans verdienste uitbetalen. Kleingeestigheid, jaloezij en karigheid, vooroordeel en geringschatting kanten, beurt om beurt, en somtijds vereenigd, zich veelal daar tegen. Deze opmerking moet te meer doen waarderen de hulde, die de bloem van Dordrechts ingezetenen aan hunnen in 1838 overleden stadgenoot gebragt hebben, door de oprigting van een gedenkteeken, waarvan wij kortelijk de beschrijving hier laten volgen.

Hetzelve is geplaatst in de Groote Kerk, tegen den noorder zijmuur van het zoogenaamde Vrouwenkoor, in eene daartoe vervaardigde nis, overeenstemmende met den bouwtrant der kerk, en is geheel daargesteld door den bekwamen steenhouwer A. Singels Az., naar de ordonnantie van den kundigen architect G. N. Its, terwijl de commissie tot oprigting van hetzelve bestaan heeft uit de heeren Jan Schouten, A. Kist Ez., G. G. 't Hooft, Mr. J. Evera, F. J. van der Blijk en C. L. W. Dreibholtz, die zich met de keuze van het onderwerp, en verdere daartoe betrekkelijke werkzaamheden onledig hebben gehouden.

De hoogte van het monument is 2 el 8 palm 2 duim, de breedte van het front is 1 el 6 duim, hebbende hetzelve 25 duim voorsprong uit den achtergrond.

Hetzelve is vervaardigd van donkergrijze, en het inspringend paneel, in het front ingelaten, van zwarte Namensche graniet.

De band en ornamenten zijn gebeiteld uit wit Statuarisch marmer, mat, of ongepolijst.

De omgekeerde fakkels, scheepskroon, palet en penseelen, eikenkrans, ridderkruis en verdere attributen en ornamenten, met smaak aangebragt, duiden op het schildervak, door den overledene beoefend, den roem, door hem daarin verworven, en de onsterfelijkheid, die zijnen naam ten deel geworden is.

Op het voorvlak van het monument is, in gouden letteren, het volgende opschrift gegrift:

TOEGEWIJD
AAN DEN
ONSTERFELIJKEN ZEESCHILDER
J. C. SCHOTEL,
DOOR
ZIJNE VEREERDERS.

Het geheel is omgeven door een ijzeren hek, in Gothischen stijl.

Daar de stoffelijke overblijfselen van den waardigen Schotel op de begraafplaats nabij Dordrecht rusten, heeft de opgemelde commissie aldaar boven het graf eene zerk doen plaatsen, waarop het volgende inscrift:

HIER RUST
JOANNES CHRISTIANUS SCHOTEL,
BEROEMD ZEESCHILDER,
Geboren te Dordrecht, den 11 *November* 1787;
Overleden aldaar den 21 *December* 1838.

Het Vaderland is dank schuldig aan de Dortenaren, die, door op deze schitterende wijze hunnen beroemden stadgenoot te vereeren, tevens de tolken geweest zijn van de hoogachting en bewondering van alle Nederlanders, die de zeldzame talenten van een' onzer grootste zeeschilders weten te waarderen.

ERUDITIO MUSICA, TE ROTTERDAM.

Het concert *Eruditio Musica* gaat voort, elken concert-avond aan de Rotterdamsche toonkunstminnaren een schat van genot op te leveren. Met uitstekend genoegen hebben wij ll. Donderdag het vijfde concert bijgewoond.

Waarschijnlijk wegens het aantal der uit te voeren stukken, werd aangevangen met eene ouverture; iets, waarover velen misschien tevreden waren: ons beviel zulks echter minder, en wij hadden gaarne een paar solo's gemist om er het grootere genot eener deftige simphonie, door een prachtig bezet orchest uitgevoerd, voor in de plaats te hebben. De keuze der ouverture was echter gelukkig; het was een der fraaiste werken van Beethoven, *de Egmond* namelijk; dezelve werd zeer goed uitgevoerd en voldeed algemeen. Mejufvrouw Buis en de heer Vrugt vervulden het vocale gedeelte. Eerstgenoemde deed zich in eene aria van Rossini uit *Matilda di Shabran*, in een duo van Mercadante met den heer Vrugt, en in twee romances hooren. Hare stem is zeer schoon, frisch en welluidend, en wint steeds in kracht; hare methode en smaak zijn goed, echter nog voor beschaving vatbaar; hare voordragt is innig gevoelvol; hare intonnatie is vrij zeker en zuiver: wij mogen echter niet nalaten dit gedeelte der zangoefening haar bijzonder aan te bevelen. Eenen bijzonderen indruk maakte de andante uit het duo van Mercadante, waarvan de uitvoering bijna boven allen lof verheven was.

Wij moeten bekennen, dat ons de romances minder voldeden: wij mogen bij die dingen wel eens zeggen: *cèla sent la scène*, en dat konden wij bij deze gansch niet. Nog vele malen hopen wij genoemde zangeres te hooren, en vertrouwen telkens nieuwe vorderingen te zullen kunnen opmerken; nog veel is er in haar talent, dat nog niet geheel ontwikkeld is. Den heer Vrugt hoorden wij, uitgenomen in genoemd duo, slechts in de *Sehnsucht* van Homberg. Hoe ontelbare malen wij zijne zilveren stem ook gehoord hebben, telkens verschaft haar éénig liefelijk geluid ons nieuw genoegen. Hij zong het genoemde gedicht zeer schoon; wij zouden hem gaarne eenige versieringen geschonken hebben, die niet overal gepast werden aangevoerd, en waardoor de voordragt niet die volkomenheid bereikte, die wij gewoon zijn in zijnen nooit volprezen zang op te merken.

De heer Franck, van Brussel, deed ons kennis maken met zijn talent als klarinettist, in twee groote solo's, eene fantaisie van Harssens en variatiën van Bender. In beide stukken voldeed hij ons zeer, het meest echter in zijne variatiën. Zijn toon is fraai, kon echter krachtiger zijn; zijne voordragt is uitmuntend; hij is zeer vlug en zijne passages zijn altijd even duidelijk. Zonder hem tot de virtuosen van den eersten rang te verheffen, doen wij hulde aan zijn talent en betuigen slechts weinig zoo goede klarinetspelers te kennen. De heer Ganz eindelijk droeg eene lange fantaisie van Lee en eene van Servais voor de violoncelle voor. Ofschoon in beide deze stukken de heer Ganz vele schoone oogenblikken had, waren er echter, in het geheel, te vele en te grove gebreken, om hem met zijne behaalde lauweren van harte geluk te wenschen. Als quartetspeler is hij groot, als solospeler minder gelukkig te noemen. De ouverture van Spohr's *Berggeist* opende, en die van Auber's *Muette* sloot de tweede afdeeling, welke beide zeer goed werden uitgevoerd.

B.

TOONKUNST.

In het volgende uittreksel uit een Duitsch muzijkaal tijdschrift wordt de staat van een gedeelte der muzijkale verschijnselen zoo treffend afgeschilderd, dat wij ons niet weêrhouden kunnen, hetzelve mede te deelen:

« Van eenen obligatist of solist eischen wij te regt eene bijzondere physionomie, eenen eigendommelijken karakterstempel; zonder deze zou men ze niet meer van elkander kunnen onderscheiden; want telkens dagen nieuwe scharen van virtuosen uit het nijvere België op, en voornamelijk zijn het violisten, die dit land met eenen verrassenden spoed en in eene zeldzame volmaaktheid voortbrengt. Men telle eens hoe vele: de Bériot, Artot, Haumann, Prosper Sainton, Ghys, Vieuxtemps, en bedenke, dat reeds op dit oogenblik misschien een tweemaal zoo groot tal, waarvan wij de namen nog geheel niet kennen, op het punt staat kunstreizen te doen. Als ik jeugdige Duitsche violisten hoor, en aan de moeite en kwelling denk, die ik zelf bij het studeren der viool gehad heb, dan dringt zich het vermoeden aan mij op, dat het bij de Belgische violisten niet zuiver toegaat; maar dat er zoo wat hekserij onder doorloopt. Hoe komt het toch, dat enkel de Belgen zuiver grijpen, dat allen een vaardig *staccato* naar boven en naar beneden hebben, dat allen met smaak voordragen (ofschoon niet allen oorspronkelijk en echt dichterlijk,) dat allen eene [illegible] lijkheid bezitten, met één woord, dat allen minder of meer wezenlijk virtuosen; wezenlijk [illegible] zijn? — Van de meest bekwame Duitsche violisten daarentegen hoort men bij den eersten streek, dat zij eigenlijk maar goede ripienisten zijn, die, bij eene bijzonder feestelijke gelegenheid, den zondags-rok aangetrokken, en getracht hebben zich eene goede viool te verschaffen, op welke zij echter niet geheel te huis zijn, maar soms het een en ander laten vallen, of digt bij den kam ook wel eens krassen, vooral bij korte dubbelgrepen tegen het einde van eene *tour de force*. Het staccato naar boven gelukt zelden, en het staccato van Spohr, met eenen vasten strijkstok, hebben maar zeer weinige in hunne magt; terwijl hun tot het staccato, met springenden strijkstok, somtijds de moed, en somtijds de vaardigheid ontbreekt. Een staccato naar beneden, zoo als wij het van Lafont, de Bériot, en anderen zoo meesterlijk hoorden, behoort in Duitschland tot de grootste zeldzaamheden; daarmede wil zich niemand bemoeijen, dan ten hoogste vier tot acht nooten achter elkander, en dan nog langzaam. Eene smaakvolle, of ook slechts *élégante* en *piquante* voordragt is bij de meeste Duitsche violisten niet te vinden, en wel om twee redenen. Vooreerst is bij een wezenlijk muzijkaal fonds de Duitsche virtuoos gewoonlijk te zeer Duitsch, dat is *harmonisch-gezind*; *de harmonij* geldt hem te hoog, dan dat hij zich veel over de schoonheden en den smaak van de voordragt der melodij zou bekommeren; ten tweede ontbreekt hem de stoutmoedigheid en het dramatisch *pli*, om het eene en andere van de nieuwste zangmanier der meest geliefkoosde *prima donna's* (als hij ooit gelegenheid heeft dezelve te hooren) in zijn spel over te dragen en zich toe te eigenen. De oorspronkelijkheid van zijne muzijkale *personaliteit* gaat echter gewoonlijk door het onderwijs en door het te vroegtijdige *engagement* in orchesten, en door het vioolspelen om het lieve brood, verloren. Zeer zelden komt een Duitsch muzijkmeester op de gedachte, om eens met gespannen aandacht op te letten op hetgeen zijnen leerling eigen is, wat hem gemakkelijk valt en goed staat, of wat hem moeijelijk, of, om physieke oorzaken, onmogelijk wordt; integendeel poogt hij hem alles met Duitsche gestrengheid en grondigheid in te prenten, hetgeen hem zelven gemakkelijk en natuurlijk is; en hij slaat op de bijzondere organisatie van zijnen leerling niet veel acht.

Advertentien.

(4952) J. C. HAAKMAN en P. C. STADNITSKI,

MAKELAARS,

zullen, op *Woensdag* den 29sten *Januarij* 1840, des Namiddags ten Een Ure in den *Bakken Grond*,

VERKOOPEN:

Eene partij van 825 stuks, ruim 10,000 Nederl. Ponden, *Luiksche* IJZEREN PLATEN, benevens eene Partij *Engelsch R. G.* PLAAT-IJZER, min of meer beschadigd; *Fabrique au Bois.* Breeder bij Billetten bij de genoemde Makelaars te bekomen.

(4953) **STOOMPAKET-VAART**

TUSSCHEN

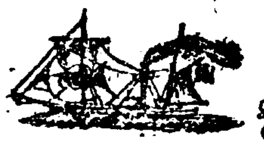

Rotterdam en Londen.

De STOOMPAKETTEN der *General Steam Navigation Company*, in dienst van het *GENERAL POST OFFICE*, te *Londen*, vertrekken bij open water

van *Londen*.	van *Rotterdam*.
Elken Woensdag en Zaturdag, des morgens ten 7 ure.	Zaturdag 25 Januarij, des morgens ten 7 ure.
	Woensdag 29 Januarij, des morgens ten 7 ure.

De vaart der Rivieren gestremd zijnde, zal er eene geschikte gelegenheid ten vervoer der Passagiers (voor hunne kosten), naar *Hellevoetsluis*, *Brielle* of *Scheveningen* worden aangeboden, waarvan het vertrek alsdan van *Rotterdam* is bepaald op

Zaturdag 25 Januarij, des morgens ten 4 ure.
Woensdag 29 Januarij, des morgens ten 4 ure.

Nadere inlichtingen te bekomen bij de Agenten

W. SMITH en P. A. VAN ES.

(4954) *Op Venlo, Roermonde en omliggende Plaatsen, langs de Maas,*

LIGT IN LADING,

Om ten spoedigste te vertrekken: Het SCHIP *DE DANKBAARHEID*, Schipper G. VAN BUEREN. Ligplaats: Amstel, vóór de Paardenstraat.

22 *Januarij* 1840. C. VAN DE WERT, *Commissaris.*

(4955) **Café de la *Haye*.**

De Ondergeteekende maakt door deze zijnen geëerden Begunstigers bekend, dat hij, door het staken der tot hiertoe gehouden *Table d'Hôte*, in de gelegenheid is aan zijne PORTIONS-TAFEL eene meerdere uitbreiding te geven. Hij gaat voort van zijnen kant alles aan te wenden, ten einde zich voortdurend de gunst en aanbeveling van het Publiek waardig te maken.

AMSTERDAM, 22 *Januarij* 1840. *J. H. SIKEMEIER.*

NB. Bij bovengenoemde zijn tevens in gereedheid gebragt twee Localen, zeer geschikt tot *Avond-Collegiën*, *Comparitiën*, enz.

(4956) **Prijs-Courant**

VAN

WIJNEN EN STERKE DRANKEN.

per Anker en bij de Flesch à Contant,

(Lands en Stads Imposten, alsmede de Flesschen in deze prijzen begrepen).

TE BEKOMEN BIJ

J. H. M. WESSELS,

Singel, bij de Torensteeg, N°. 183, *te Amsterdam.*

	Bij het *Anker.*	Bij de *Flesch.*		Bij het *Anker.*	Bij de *Flesch.*
Medoc A	*f* 20.	*f* 0,50	Hochheimer, Charlagberger.	» 65.	» 1,50
» B	» 24.	» 0,60			
» C	» 26.	» 0,65	Teneriffe	» 40.	» 1,00
» D	» 28.	» 0,70	Madeira	» 48.	» 1,20
Palus (*zwart lak*).	» 30.	» 0,75	Madeira Dry.	» 60.	» 1,50
St. Estèphe	» 32.	» 0,80	Malaga.	» 48.	» 1,20
St. Seurin.	» 34.	» 0.85	Idem.	» 60.	» 1,50
St. Julien.	» 36.	» 0,90	Port à Port.	» 40.	» 1,00
Guimberteau La Barde	» 40.	» 1,00	Idem.	» 50.	» 1,25
Barre St. Estèphe.	» 44.	» 1,10	Idem, Oude.	» 60.	» 1.50
Chateau Villeneuve Cantemerle Pommies Agassac.	» 54.	» 1,50	Champagne.		» 1,60
			Idem.		» 2,00
			Idem.		» 2,50
Chateau St. Marie Chateau Carnet	» 60.	» 1,25	Cognac Brandewijn.		» 1,25
			Idem Oude.		» 1,50
Petit Bourgogne	» 36.	» 0,90	Armagnac Brandewijn.		» 0.80
Beaune.	» 48.	» 1,20	Barcelona Idem.		» 0,75
Pomard	» 66.	» 1,50	Jamaica Rum.		» 1.00
Witte Graves A	» 33.	» 0,80	Idem.		» 1,20
Idem B	» 44.	» 1,05	Arac.		» 1,10
Bergerac A	» 33.	» 0,80	Siroop de Punch A.		» 1,20
Idem B	» 44.	» 1,05	Idem B.		» 1,50
Muscaat Frontignan.	» 50.	» 1.25	Extrait d'Absinthe.		» 1,75
Idem Lunel.	» 64.	» 1,50	Kirschwasser.		» 1.40
Rijnwijn A	» 30.	» 0.75	Voorloop.		» 1,25
Idem B	» 32.	» 0,80	Genever.		» 0.50
Eiseler.	» 36.	» 0.90	Idem Oude.		» 0,60
Deidesheimer.	» 40.	» 1,00	Wijn-Azijn.		» 0,20
Rudesh., Niersteiner	» 53.	» 1,25	Bordeaux Azijn.		» 0,35
			Genua Olie, pr. Ned. Kan.		» 1,20

NB. Commissiën voor buiten deze Stad, worden met korting van *f* 3.99 pr. Anker voor Stads Impost op dezelfde voorwaarden ten uitvoer gebragt. De ledige Flesschen worden tegen 5 Cents pr. stuk in betaling aangenomen. *Brieven en Gelden franco.*

(4957) **Avond-Collegie**

VOOR DE HOOGDUITSCHE TAAL.

Door een' geboren DUITSCHER, die van het Stedelijk Bestuur tot het geven van Onderwijs in zijne Moedertaal binnen deze stad is toegelaten, wordt voor een gering aantal jonge lieden, in de *Hoogduitsche Taal* en *Letterkunde* AVOND-COLLEGIE gegeven.

Het hoofddoel is om dezelve tot het spreken en tot het houden eener handel-correspondentie in die taal voor te bereiden.

Het Onderwijs wordt gegeven wekelijks 4 malen des Avonds, van 7 tot 10 ure.

Er kunnen nog een tweetal tot de Lessen worden aangenomen.

Belanghebbenden gelieven, met gesloten briefjes, zich te adresseren bij de Boekverkoopers WEYTING EN DE HART, Warmoesstraat, onder de Letters A. N.

(4958) EEN PERSOON, die in staat is goede getuigenissen van zijn eerlijk gedrag te produceren, zag zich eerlang gaarne geplaatst als *Magazijnmeester*, *Kelderknecht*, of in eene andere betrekking van dien aard. Adres, met gesloten Briefjes, onder Letters N. L., bij den Boekverkooper D. VISSER, hoek *Heerengracht* en *Vijzelstraat.*

(4959) EEN PERSOON, die zes jaren als vrijwilliger het Vaderland heeft gediend, gezond en sterk van gestel, en tot het verrigten van werkzaamheden van verschillenden aard bekwaam is, wenscht zoo spoedig mogelijk in eene of andere betrekking geplaatst te worden; hij is in staat de beste informatiën van zijne eerlijkheid en trouw te produceren.

Adres, onder Lett. A. R., aan het Bureau van den *Avondbode*, Warmoesstraat, N°. 208.

(4960) EEN PERSOON, die van zijn eerlijk gedrag en wandel de beste getuigenissen kan produceren, zag zich gaarne eerlang geplaatst als *Kantoorlooper* of in andere betrekking, die hem een matig bestaan kan opleveren. Adres, met gesloten Briefjes, onder Letter N., bij A. ZWEESAARDT, *Warmoesstraat*, N°. 206.

TE AMSTERDAM, BIJ C. G. WITHUYS, VERANTWOORDELIJK UITGEVER EN DIRECTEUR.

(4961) **Geoctrooijeerde**

Régulateur-Pantographe.

Daar, nadat het verëerend getuigschrift, dat *deskundigen*, het volle vertrouwen hunner Stadgenooten bezittende, de goedheid gehad hebben, er aanbeveling van bovengemelden toestel af te geven, en letterlijk in de dagbladen, bij vorige Advertentiën, is geïnsereerd, het *Debiet* zeer heeft toegenomen, en diegenen, welke door *het gebruik maken der daarop gegeven wordende aanwijzingen*, de overtuiging hebben erlangt, dat men door *eigene oefening* het *schoonschrijven* binnen zeer korten tijd kan aanleeren, zoo vermeent de Eigenaar het niet ongepast te zijn, het geëerde Publiek het bestaan dezer nuttige uitvinding te herinneren, en zich bij vernieuwing in de voortdurende gunstige welwillendheid aan te bevelen.

G. L. DE ROCHEMONT,
Heerengracht, bij de Beulingsluis, N°, 115.

BERIGT VOOR DE DAMES.

A. PEPPE, vertegenwoordiger van onderscheidene Fransche Fabrijken, heeft de eer de *Dames* te berigten, dat hij *NOG VOOR KORTEN TIJD*, is uitgepakt in *het Wapen van Bern*, op het *Spui*, met NIEUWIGHEDEN, zoo als Nieuwe Lange en Vierkante SHAWLS, geborduurde Fluweelen, Chenille en Gewatteerde Glacé ZIJDEN DOEKEN, Cabils en Timoun WINTERDOEKEN, Gebrocheerde, Gechineerde en Geglaceerde *Lyonsche* ZIJDEN, Alépine, Geborduurde en Gedrukte MOUSSELINE DE LAINE, LAHONINE, REMOISIENNE, WINTERSTOFFEN voor Kleedjes.

(4962) *Alles tot Vaste Prijzen.*

(4963) **Etablissement Lithographique**

de S. SCHOYER,
Kalverstraat, N°. 167.

Réimpression de la *Gazette des Tribunaux*, paraissant tous les jours quelques heures après l'arrivée du *Courrier Français*: prix d'Abonnement pour *Amsterdam f* 30, par année au lieu de 78 Edit. de *Paris.* Execute dans ses ateliers tout ce qui a rapport à la lithographie, telles que Cartes de Visites, Cartes d'Adresses, Circulaires, Lettres de Change, Quittances, Factures, Cartes géographiques, Plans, Dessins, Vignettes et Autographie (*Overdruk*), qui par un nouveau procedé a l'avantage d'être mieux, et plus vite exécutée, ce qui est d'un grand intérêt pour le Commerce.

On est prié d'affranchir les lettres.

Bij A. ZWEESAARDT, Warmoesstraat N°. 206, te *Amst*, is van de Pers gekomen en *verder alom* verkrijgbaar gesteld:

DE TWEEDE DRUK DER

VERDEDIGING

VAN DEN

WELEERWAARDEN HEER THEODORUS KUIPER,
R. K. Pastoor te Medemblik, enz.

IN DE TEREGTZITTING VAN DE ARRONDISSEMENTS-REGTBANK TE HOORN *van den 5 December* 1839.

DOOR MR. *S. P. LIPMAN*,
ADVOKAAT TE AMSTERDAM.

(4964) (*Met Bijlagen*) (PRIJS 90 Cts.)

(4965) Bij ROBERT NATAN, Academie-Boekhandelaar te *Utrecht*, is van de Pers gekomen en alom verzonden:

GESCHIEDENIS EN BEGINSELEN

DER

NEDERLANDSCHE WETBOEKEN,

DOOR

MR. J. C. VOORDUIN;
DEEL VI, bevattende het

Wetboek van Strafvordering.

ART. 1—169.

Met het volgende deel, hetwelk reeds grootendeels is afgedrukt, is het *Wetboek van Strafvordering* compleet. Binnen kort gaat ter perse en volgt ten spoedigste van denzelfden Schrijver, het NIEUWE NEDERLANDSCHE WETBOEK VAN KOOPHANDEL.

Schouwburgen, Concerten

EN PUBLIEKE VERMAKELIJKHEDEN.

STADS SCHOUWBURG.

Zaturdag den 25 Januarij 1840. MAURICE, Tooneelspel, in twee Bedrijven, naar het Fransch van *Mélesville* en *Duvignier*, door den Heer Mr. *J. H. Burlage Jr.* Gevolgd door: WILLEM TELL, Groot Ballet-Pantomime, gemonteerd door den Balletmeester *A. P. Voitus van Hamme.* Muzijk van den Heer *A. Berlijn.* Decoratiën van den Heer *J. E. de Vries*, lid der Koninklijke Academie van Beeldende Kunsten alhier, decorateur aan den Stads Schouwburg. *Aanvang ten Zes Ure.*

THÉATRE FRANCAIS,

Sous la direction de Mr. BAUDOT.

(Abonnement, Diplômes et Entrées de Faveur généralement suspendus.)

Jeudi 23 Janvier. (Au Bénéfice de Mr. *Hartmann.*) La première représentation de: LE NAUFRAGE DE LA MÉDUSE, Grand Opéra Historique, en 4 Actes, orné de 3 décors nouveaux; les premier et troisième Actes de Mrs. *Snoek* et *Kittinger*, Élèves de l'Académie Royale de Peinture d'Amsterdam; le deuxième Acte de Mr. *Pais.* La première représentation de: MR. ET MAD. PINCHON, Vaudeville nouveau, en 1 Acte. Dans cette pièce Mr. *Alphonse Delille*, désirant se faire connaître, remplira le rôle de *Duroses.*

On commencera à 6½ heures précises.

Salon des Variétés, in de Nes.

Donderdag 23 Januarij 1840. *Eene eerste Voorstelling* van: DE RAAD VAN ONDERZOEK, OF DE LAGE NOMMERS, Blijspel met Zang, in één Bedrijf, naar het Fransch, door den Heer *D. J. Kamphuizen.* Na hetzelve: DE KETELLAPPER VAN ST. FLOUR, Blijspel met Zang, in één Bedrijf. Tot slot: TENIERS, Blijspel met Zang, in één Bedrijf.

De Entrée is 75 Cents per Persoon, welke in vertering zullen worden aangenomen. *Aanvang ten 7½ Ure.*

JR. DUPORT.

GRAND SALON.

Donderdag 23 Januarij 1840. ADVOCAAT PATELYN, Blijspel, in drie Bedrijven. Na hetzelve: DE VERIJDELDE ZAMENKOMST, Blijspel, in één Bedrijf. Tot slot: HET MIDDAGMAAL VAN MAGDALENA, Blijspel met Zang, in één Bedrijf.

De Entrée is 60 Cents, welke in vertering zal worden aangenomen. Tweede vertering 30 Cents *Aanvang ten 7½ Ure.*

H. G. DE BOER.

CONCERT.

De Ondergeteekende heeft de eer het kunstminnend Publiek te berigten dat hij, op Donderdag den 23 Januarij 1840, in de Zaal van den Hoogduitschen Schouwburg, zal geven: Een Groot VOCAAL en INSTRUMENTAAL CONCERT, geadsisteerd door Mevrouw *Sigl Vespermann*, Hof- en Kamerzangeres van Z. M. den Koning van Beijeren, en den Heer *Sigl*, Hof- en Kamer-Virtuoos van Z. M. den Koning van Beijeren.

ELI SILAS.

PROGRAMMA.

Eerste Deel.

1. Ouverture. — 2. Allegro voor de Piano-Forte van het Concert (*As dur*), van *Hummel*, uit te voeren door *Eli Silas.* — 3. Aria, van *Rossini*, te zingen door Mw. *Sigl Vespermann*, Hof- en Kamerzangeres van Z. M. den Koning van Beijeren. — 4. Potpourri voor de Violoncel, van *Kummer*, over Thema's uit *Preciosa*, uit te voeren door den Heer *Sigl*, Hof- en Kamer-Virtuoos van Z. M. den Koning van Beijeren. — 5. Solo voor het Accordeon, uit te voeren door den Heer *Kettner*,

Tweede Deel.

1. Ouverture. — 2. *Liebes Gedanken*, Lied van *Conradin Kreutzer*, met Obligaat-Violoncel en Piano-Forte, uit te voeren door Mw. *Sigl Vespermann*, den Heer *Sigl* en *Eli Silas.* — 3. Fantaisie en Variatiën brillantes, over Thema's uit *Norma*, van *Bellini*, voor de Piano-Forte uit te voeren door *Eli Silas.* — 4. *Bolero*, van *Guilio Sarmiento*, te zingen door Mw. *Sigl Vespermann.* — 5. Variatiën brillantes, over Thema uit *Carafa*, van *Henri Herz*, uit te voeren door *Eli Silas.*

Aanvang ten 7 Ure.

Prijzen der Plaatsen: Balcon *f* 3. — Loge en Parterre *f* 2. — Gaanderij *f* 1.

NB. De Entrée-Billetten met plaatsen zijn te bekomen aan bovengenoemden Schouwburg, op Dingsdag, Woensdag en Donderdag, den 21, 22 en 23 Januarij 1840, van 's morgens 10 tot 's namiddags 2 ure. Entrée-Billetten zijn mede verkrijgbaar bij de Heeren THEUNE en C°., Muzijkhandelaars, in de Kalverstraat.

CONCERT.

RICHARD en CECILIA MULDER, Pianisten, Honoraire Leden der Philharmonische Gezelschappen te Berlijn, Munchen enz., hebben de eer te berigten, dat zij, op Donderdag, den 30sten Januarij 1840, in de groote Zaal van het *Odéon*, een Groot VOCAAL en INSTRUMENTAAL CONCERT zullen geven.

PROGRAMMA.

Eerste Deel.

1. Ouverture. — 2. Fantaisie Brillante, voor de Violoncello, van *Servais*, voor te dragen door den Heer *Ch. Detry*, uit Brussel. — 3. Groote Duet uit de Opera *Lucia de Lammermoor*, van *Donizetti*, te zingen door Mejufvrouw *J. Buijs* en den Heer *W. P. de C. Vrugt.* — 4. Rondo Brillante voor de Piano-Forte, van *Hummel*, voor te dragen door *Cecilia Mulder.* — 5. Variatiën, voor de Viool, van *Houman*, voor te dragen door den Heer *Ferdinand Cellier.* — 6. Groot Concerto, voor twee Piano Forte's, met Orchest, van *Kalkbrenner*, uitgevoerd door *Richard* en *Cecilia Mulder.*

Tweede Deel.

1. Ouverture Pastorale, van *Richard Mulder.* — 2. Variations Brillantes Concertantes, voor de Viool en Piano-Forte, op Thema's uit de Opera *La Somnambule*, van *Benedict* en *de Beriot*, uit te voeren door den Heer *F. Cellier* en *R. Mulder.* — 3. *La Fiancée*, scène dramatique, van *R. Mulder*, te zingen door Mejufv. *J. Buijs.* — 4. Variations Brillantes, van *Mayseder*, voor te dragen op het Hout- en Stroo-Instrument door den Heer *Ch. Detry.* — 5. *La Sentinelle*, Muzijk van *Hummel*, voor Tenor, Viool, Violoncelle en Piano, uit te voeren door de Heeren *Vrugt*, *Cellier*, *Détry* en *R. Mulder.* — 6. Groote Fantaisie Concertante, op Thema's van *Spohr*, voor 6 handen op twee Piano Forte's, gecomponeerd door *R. Mulder*, uit te voeren door den Heer *Ch. Beck*, als liefhebber en elève van den Componist, en de beide Concertgevers.

De Prijs per Entrée-Billet *f* 2.20.

Ingezonden Stukken.

Locomotieven.

Hoe meer wij vorderen op de baan van den vooruitgang, in navolging onzer naburen, hoe meer wij hetgeen bij hen bestaat ook op ons Vaderland toepassen, en in hetzelve trachten tot stand te brengen, zoo veel te meer schijnt het, dat onze nationaliteit ook in die zelfde mate afneemt, en wij, in plaats van het nuttige, wat wij bij den vreemdeling ontdekken, in eenen Nederlandschen vorm te gieten, en in ons land te naturaliseren, ons met eene blootelijk slaafsche navolging van het vreemde, in alle zijne uitheemsche vormen, die wij dwaas genoeg zijn, schooner te vinden, dan den nationalen mantel, waarin wij hetzelve gemakkelijk zouden kunnen hullen, te vergenoegen.

Deze zucht voor het vreemde is vooral duidelijk zigtbaar in onze taal, welke van jaar tot jaar meer verbasterd, en overladen wordt met vreemde woorden, die onze eigene uitdrukkingen bijna verdringen. Voor ieder voorwerp, hetwelk wij van vreemden bodem op den onzen overbrengen, nemen wij ook den vreemden naam aan, niettegenstaande wij denzelven in onze eigene taal niet alleen zeer goed zouden kunnen vertolken, maar de Nederduitsche benaming zelfs niet zelden den aard der voorwerpen veel beter uitdrukt, dan de vreemde. Zoo hebben wij thans *aquarellen*, in plaats van teekeningen in waterverf, *calepins*, in plaats van balboekjes, *cols*, in plaats van stropdassen, *cannes jonc*, in plaats van Spaansch-rieten rottingen, *moustaches*, in plaats van knevels, *colliers grecs*, in plaats van baarden, en duizend dergelijke benamingen, die voor een groot gedeelte in het Fransch, waaruit dezelve voor negen en negentig honderdste deelen ontleend zijn, alleen door de grillige mode zijn uitgevonden.

Deze en dergelijke overdenkingen kwamen bij mij op, toen ik in onderscheidene onzer Nederlandsche bladen berigten vond, de binnen- en buitenlandsche spoorwegen betreffende. Hoe komt het toch, vroeg ik mij zelven onder het lezen, en vraag het ook thans aan alle landgenooten, die in onze schoone moedertaal belang stellen, hoe komt het toch, dat men thans het woord *locomotieve* algemeen, en ook in onze moedertaal heeft aangenomen, tot aanduiding van het rijtuig, waarin het stoomwerktuig zich bevindt? Waarom niet liever eene Nederduitsche benaming voor hetzelve gebezigd? Immers behoeven wij eene zoodanige niet ver te zoeken, daar onze taal die reeds bezit, en men dezelve ook nu en dan, even als zulks met andere dergelijke woorden, zoo als, bij voorbeeld, die, welke wij hierboven aanhaalden, het geval is, van tijd tot tijd, hoewel zelden, hoort gebruiken. Is welligt het uit het Fransch overgenomen woord *locomotieve* beter, drukt het den aard van het voorwerp duidelijker en bevattelijker uit, dan het Nederduitsche woord *stoomwagen* of *stoomsleper?*

Dit meenen wij met grond te mogen betwijfelen. Deze half Latijnsche half Fransche benaming zoude even goed op duizend andere werktuigen als op eenen stoomwagen toegepast kunnen worden; hare eigenlijke en letterlijke beteekenis toch is niets anders dan *een werktuig, dienende om iets van de plaats brengen*, zonder dat de aard dezer beweegkracht hierdoor bepaald aangeduid of omschreven wordt, en even zoo min of dit werktuig een wagen, een schip dan wel een fabrijkwerktuig is; met evenveel grond zoude men dus ook een werktuig, hetwelk door een uurwerk of elke andere kracht voortdreef, eene *locomotief* kunnen noemen.

Geheel anders, daarentegen, is het gelegen met de Nederduitsche benaming van *stoomwagen* of *stoomsleper*; deze duidt op eene ontwijfelbare wijze aan, dat de stoom in deze het bewegingsbeginsel is; door de eerste dezer benamingen, welke men beiden, naar gelang de zin zulks meest gepast maakt, naar verkiezing kan bezigen, wordt tevens aangeduid, van welken aard het werktuig is, waarvan men spreekt, terwijl de andere de opheldering in zich bevat, dat door dit werktuig andere voorwerpen, die in zich zelve geene voortstuwende kracht bezitten, in beweging gebragt, voortgesleept worden.

Men ziet dus uit het bovenstaande, dat ook hier weder de oorspronkelijk Nederduitsche benaming boven de van den vreemdeling geleende verre de voorkeur verdient, hetgeen wij gelooven stellig te mogen zeggen, dat, op weinige uitzonderingen na, met alle in onze taal ondergeschoven bastaardwoorden het geval is.

Dat wij ons dus niet door eene dwaze modezucht laten wegslepen, om onze inderdaad schoone moedertaal te verbasteren en tot een uit alle talen te zamen gebedeld lapwerk te vernederen, waardoor wij het oordeel zouden bevestigen, hetgeen zoo zeer ten onregte door den vreemdeling over ons wordt uitgesproken, dat wij geene eigene taal, maar alleen eenen bedorven tongval, gelijk het plat-Duitsch en Fransche patois, bezitten; tot welk oordeel wij hem volkomen regt zouden geven door ons aan te stellen, als ware onze taal te arm om onze denkbeelden uit te drukken, en als moesten wij dit gebrek uit vreemde talen trachten aan te vullen. F.

GEDRUKT BIJ A. ZWEESAARDT.